

ಸಂಪುಟ ೨ }

ಜನವರಿ ೧೯೪೯

{ ಸಂಚಿಕೆ ೧೦

ಕು ಹ ಕಿ ಡಿ ಗ ಳು

— ೦ —

ಗವರ್ನರ್ ಜನರಲ್‌ರವರ ಸಂಬಳ ರೂ. ೫,೫೦೦ ಕ್ಕೆ ನಿಖರವಾಯಿತಂತೆ—
—ಮೊದಲ ಪ್ರಜೆ ಆಗುವುದಕ್ಕಿಂತ ಮೈಸೂರಿನ ದಿವಾನ ಪದವಿಯೇ ಲಾಭ
ದಾಯಕ ಅಲ್ಲವೇ ?

ಜೈಪುರದಲ್ಲಿ ಪಂ. ನೆಹ್ರೂ, ಸರ್ದಾರ್ ಪಟೇಲರು ಭಾಷಣ ಮಾಡಿದರಂತೆ—
— ಪಟ್ಟಾಭಿಯವರೂ ಅಧ್ಯಕ್ಷಭಾಷಣ ಮಾಡಿದರಂತೆ.

ಹೈದ್ರಾಬಾದಿಗೆ ಪಂಡಿತ ನೆಹ್ರೂ ಅವರು ಭೇಟಿ ಕೊಟ್ಟಾಗ, ಚಿಕ್ಕ ಖಾಸಿಂ
ರಜ್ಜಿಯ ಭೇಟಿ ಮಾಡಲಿಲ್ಲವಂತೆ.

ಹೋಟಲಲ್ಲಿ ತಿಂಡಿ ತಿನ್ನುವಾಗ ತಟ್ಟಿಮೇಲೆ ಕಣ್ಣೆರಬೇಕು....(ಭಾಷಣ)—
—ಇಲ್ಲದೆ ಇದ್ದರೆ ಸಕ್ಕದವನು ಗಿಟ್ಟಿಸಿಬಿಡಬಹುದು

ಒಬ್ಬತ ತಿಂಗಳಿಗೆ ೨೮ ದಿವಸ ರೈಲಿನಲ್ಲಿ ಕಾಲ ಕಳೆಯುತ್ತಿದ್ದಾನಂತೆ —
— ಅಯ್ಯೋ ಪಾಪ ! ಇನ್ನೂ ಮನೆ ಸಿಕ್ಕಿಲ್ಲ ಅಂತ ಕಾಣುತ್ತೆ,

*

*

*

ಕೃಷ್ಣರಾಜ ಸಾಗರದ ಹೋಟಲು ಎದುರಿಗೆ ನಿಂತುಕೊಂಡರೆ ಮೊಸಳೆಗಳನ್ನು
ನೋಡಬಹುದು —

— ಹೀಗನ್ನ ಬಹುಡೆ ! — ಹೋಟಲಿನವರು ಏನಂದುಕೊಂಡಾತು.

*

*

*

ಜಯವುರ ಸಂಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಸರ್ದಾರ್ ಪಟೇಲರು ಹೋದಾಗ ಅಲ್ಲಿ ' God
Save the King ' ಅಂತ ಹಾಡಿದುದು ಸುಳ್ಳಂತೆ.

*

*

*

ಜಫರುಲ್ಲಾಖಾನರು ಯುನೋದಲ್ಲಿ ಈಗ ಹೈದ್ರಾಬಾದಿನ ಜಾತಕ ನೋಡಿ
ಸುತ್ತು ಇದ್ದಾರಂತೆ —

— ಏನೋ ಗಾದೆ ಹೇಳಿದ್ದಾಗಲವೇ !

*

*

*

ಇದೇನಿದು ! ಪಂಡಿತರ ಸಮ್ಮೇಳನ ಮುಗಿದಮೇಲೆ ಪಂಡಿತ ನೆಹ್ರು
ನಮ್ಮೂರಿಗೆ ಬಂದದ್ದು ಎಂದು ವಾಚಕರೊಬ್ಬರು ಖರೆದಿದ್ದಾರೆ.

*

*

*

ಪಾಪಿ ! — ಪಂಡಿತ ನೆಹ್ರು ನೋಡುಕ್ಕೆ ಹೋದರೂ — ಮಂಡಿಯೆಲ್ಲಾ
ಗಾಯವೇನೆ ?

*

*

*

ಹತ್ತಿರ ನಿಂತು ನೆಹ್ರು ನೋಡೋಣ ಅಂತ ಸ್ವಯಂಸೇವಕನಾದರೆ —
ಹೊರಗಡೆ ನಿಂತು ಬೈಸಿಕಲ್ ಕಾಯ್ದಾ ಇರು ಅಂದುಬಡೋದೆ ಸಂಚಾಲಕ

*

*

*

ಪಾಕೀಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಈಗ ಮೂವತ್ತು ವೈಮಾನಿಕ ತಿಕ್ಷಣಶಾಲೆಗಳಿವೆಯಂತೆ —
— ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಸದ್ಯಕ್ಕೆ ಎರಡು ಇವೆಯಂತೆ.

*

*

*

— ೦ —

ಉರಿಗಾಳು

“ ಏಕೇಕರಣಸಮಿತಿ ಕನ್ನಡಿಗರ ‘ಕನಸಿಗೆ ತಣ್ಣೀರೆರಚಿದೆ’..... ಸದ್ಯಃ,
ಎಚ್ಚರಗೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಯಿತು

ಅಖಂಡ ಕರ್ನಾಟಕವನ್ನು ಧಾರ್ ಸಮಿತಿಯವರು ಒಂದು ಸಾಟಕವೆಂದು
ಬಗೆದಂತಿದೆ.

“ ಬೆಂಗಳೂರು ಒಂದು ಭಾವಿ ಮಹಾನಗರವಾಗುತ್ತದೆ ” (ಡಾ|| ಸಿ. ಆರ್.
ಶೆಟ್ಟಿ).....ಇಲ್ಲಿಯ ನೀರಿನ ಅಭಾವವನ್ನು ನೋಡಿದರೆ, ಇದು ನಿಜವೆನಿಸುತ್ತದೆ.

ನೆಹರು ಅವರು ತೆರೆದ ಬೆಂಗಳೂರು ಫ್ಲೈಯಿಂಗ್ ಸ್ಕಾಲನ್ನು ಕನ್ನಡಿಗರು
“ ಹಾರುವ ಶಾಲೆ ” ಎಂದು ಬಹುಶಃ ಕರೆಯಲಾರರು.

“ ಹಣದ ಉಬ್ಬರತನ ” ಎಂದು ಹಲಕೆಲವು ಕನ್ನಡ ಪತ್ರಿಕೆಗಳು ಈಗಿನ
ಇನ್‌ಫ್ಲೇಶನನ್ನು ಸೂಚಿಸುವುದನ್ನು ತೊರೆದು ಇನ್ನುಮೇಲೆ ಹಣದ ಗೊಬ್ಬರತನ
ಎಂದು ಬರೆಯುವರಂತೆ.

“ ನಮ್ಮ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೊರದೇಶದಲ್ಲಿ ಬಹು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸುತ್ತಿ
ದ್ದಾರೆ ” (ಪತ್ರಿಕೆ) ಹಾಗಂತ, ಎಲ್ಲರನ್ನೂವೆ... .. !

“ ರಾಜವತ್ ಸಂಚವರ್ಷಾಣಿ ” ಎಂಬ ಉಪದೇಶಾವೃತವನ್ನು ಬದಲಾ
ಮಿಸಬೇಕೆಂದು ಅಖಿಲಭಾರತ ಬಾಲಕ ಸಂಘದವರು ಠರಾವು ಮಾಡಿರುವರಂತೆ.

ಮದ್ಯಪಾನ ನಿರೋಧ ಮಾಡಿದ ಸರ್ಕಾರ ಇಷ್ಟರಲ್ಲೇ ಪದ್ಯಪಾನವನ್ನೂ
ನಿರೋಧಿಸಬಹುದೆಂದು ಸಹೃದಯರು ನಿರೀಕ್ಷಿಸುತ್ತಿರುವರಂತೆ.

“ ಕೋಮುವಾರು ಭಾವನೆಯ ವಿಷವೃಕ್ಷವನ್ನು ನಿರ್ಮೂಲಗೊಳಿಸಿದ
ಹೊರತು, ನಮ್ಮ ದೇಶ ಉಳಿಯುವಂತಿಲ್ಲ ” (ನೆಹರು) ಈ ಮರ ಕೇವಲ ವಿಷ
ಗಾಳಿಯಿಂದಲೇ ಬೆಳೆಯಬಲ್ಲದು.

ಕನ್ನಡ ಚಲನಚಿತ್ರಗಳ ಈಗಿನ ಮಟ್ಟಕ್ಕೂ, ಕರ್ನಾಟಕಪ್ರಾಂತ ಕೂಡದೇವು.
ಫಾಕ್ ಸಮಿತಿಗಳು ಹೇಳಿರುವುದಕ್ಕೂ ಸಂಬಂಧವಿರಬಹುದಂತೆ.

“ ಶಮಿಳುಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ಮೂರು ಘಂಟೆಗಳ ಕಾಲದಷ್ಟಾದರೂ ತೋರಿಸಬೇ
ಕೋದರೆ, ದೊಡ್ಡ ಅನಾಹುತವಾಗುವುದು ” (ತಯಾರಕರು) ..... ಹೌದು !
ಅಲ್ಪಸ್ವಲ್ಪ ಜೈತನ್ಯ ಉಳಿಸಿಕೊಂಡಿರುವ ಪ್ರೇಕ್ಷಕರು, ಹೇಗೆ ಮುಯ್ಯಿ ತೀರಿಸಿ
ಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೋ, ಹೇಳಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಗಂಪಹೊದಿದ ಜಗಳದಲ್ಲಿ, ಮಕ್ಕಳೆಲ್ಲ ಪುಂಡರಾದರು

ಮೂರನೆಯ ತರಗತಿ ರೈಲು ಪ್ರಯಾಣಿಕರಿಗಾಗಿಯೇ ಅಸ್ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರತ್ಯೇಕ
ವಾರ್ಡುಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸುವ ಯೋಚನೆ ಇದೆಯಂತೆ.

ಯಾರೋ ! ಅದು ' ಸಗಣೆ ' ಅಂದಿದ್ದು ?

ಹೆಚ್ಚಿ ಗೇನು ಬೇಕ !

ಕಾಲೇಜಲಿ ಹೆಸರನು ಮೆರೆಸಾಕ

ನಕ್ಕು ನಗಿಸಾಕ

ಹೆಚ್ಚಿ ಗೇನು ಬೇಕ

ಒಂದು ಗೇಲಿಯ ನುಡಿ ಸಾಕ !

ಗೆಳೆತನದ ಬೇಸರ ಮೆರೆಸಾಕ

ಹೆಸರು ಮೆರೆಸಾಕ

ಹೆಚ್ಚಿ ಗೇನು ಬೇಕ

ಒಂದು ಹಳೆ ಸಿನಿಮದ ಪದಸಾಕ !

ರತಿಯೊಬ್ಬಳ ಕೈಹಿಡಿಯಾಕ

ಕೂಡಿ ನಲಿಯಾಕ

ಹೆಚ್ಚಿ ಗೇನು ಬೇಕ

ನೌಕರಿ ಡಿಗ್ರಿಯ ಬಿಡು, ನನ್ನೂಕುವೆ ಸಾಕ !

ಸಾಹಿತಿಗಳ ಸಾಲಿಗೆ ಸೇರಾಕ

ಕವಿಯೆಂದೆ ಸಾಕ

ಹೆಚ್ಚಿ ಗೇನು ಬೇಕ

ಇಂಥವೊಂದು ಕವಿತೆಯೇ ಸಾಕ !

— ಎ ಎಸ್. ರಾಮಕೃಷ್ಣ.

ಮುಂದೆ ?

ಹೆಂಡದಂಗಡಿಗಳನ್ನು ಮುಚ್ಚಿ, ಅಲ್ಲಿ ' ನೀರ ' ವನ್ನು ಮಾರಿ ಮದ್ಯಪಾನ ನಿರೋಧಮಾಡಿದ ಉದ್ಧಾರಕರು ಇನ್ನು ಎಳನೀರನ್ನು ಕುಡಿಯಿರಿ, ಎಂದಾರು ; ಅನಂತರ, ಅದೂ ಹಾನಿಕರವೆಂದು ಪತ್ತೆ ಹಚ್ಚಿ, ಬರೀ ನೀರೂ ಕೂಡ ಶೀತ ಎಂದು ಹೇಳಿ, ಒಣಗಿದ ಗಂಟಲೇ ಲೇಸು ಎಂದಾರು.

ಗೋವಧೆ ನಿಲ್ಲಿಸಿದವರು, ಮರಣದಂಡನೆ ತೆಗೆದುಹಾಕಿ, ಆಮರಣಾಂತ ಖಾರಾಗೃಹವಾಸವನ್ನು ತೊಡೆದು ಹಾಕಿ, ಅನಂತರ, ಖಾರಾಗೃಹಗಳನ್ನೇ ನಿರ್ಮೂಲಮಾಡಿ, ತಪ್ಪಿಗೆ ಶಿಕ್ಷೆಯೇ ತಪ್ಪು ಎಂದಾರು. ಹಿಂಸೆಗೆ ಅಹಿಂಸೆಯೇ ಮದ್ದಲ್ಲವೆ ?

ಸಿನಿಮ ಪ್ರದರ್ಶನಗಳು ಮೂರು ಗಂಟೆಗಳಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿರಬಾರದೆಂದು ಹೇಳಿ ಮೂವತ್ತು ನಿಮಿಷಕ್ಕೇಳಿಸಿ, ಮಹದುಪಕಾರ ಮಾಡಿಯಾರು. ಅಶ್ಲೀಲದ ನೆಪದಲ್ಲಿ ರಸವನ್ನೇ ಹಿಂಡಿ ಎಸೆದಾರು. ಮಕ್ಕಳ ಮನಸ್ಸು ಕೆಡುತ್ತದೆ ಎಂಬ ನೆಪ ಹೂಡಿ, ಅವರನ್ನೆಲ್ಲ ಸಿನಿಮ ಮಂದಿರಗಳಿಂದ ದೂಡಿಯಾರು. ಕಣ್ಣಿಗೆ ಕೇಡೆಂದು ಹೇಳಿ, ಬೆಳಕಿನಲ್ಲೇ ಚಿತ್ರಪ್ರದರ್ಶನವಾಗ ಬೇಕೆಂದಾರು. ರಾಷ್ಟ್ರಗೀತೆಯಾಗುತ್ತಿರುವಾಗ ಬಾಗಿಲುಗಳನ್ನು ಬಂಧಿಸಿ ಜನ ಹೊರಕ್ಕೆ ಹೋಗದಂತೆ ತಡೆಯಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿರುವವರು ಜನರನ್ನು ಮೊಳೆ ಹೊಡೆದು ಕೂರಿಸಿಯಾರು ; ನಿಲ್ಲಸಿಯಾರು.

ಸಿನಿಮ ಮಂದಿರಗಳಲ್ಲಿ ಹೊಗೆಬತ್ತಿ ಸೇದಬಾರದೆಂದು ಕಾನೂನು ಮಾಡಿರುವವರು ಆಗಲೇ ೧೬ ವರ್ಷಕ್ಕಿಂತ ಕಡಮೆ ವಯಸ್ಸಿನವರಿಗೆ ತಂಬಾಕು ಮಾರ ಕೂಡದು, ಅವರ ಜೋಬುಗಳನ್ನು ಜಪ್ತಿ ಮಾಡಲು ಶಾಲಾಮಾಸ್ತರುಗಳಿಗೂ ಲಾಯರ್‌ಗಳಿಗೂ ಪೊಲೀಸ್‌ನವರಿಗೂ ಅಸೆಂಬ್ಲಿ ಮೆಂಬರುಗಳಿಗೂ ಅಧಿಕಾರ ಕೊಡುವ ಕಾನೂನೊಂದನ್ನು ತಂದಿದ್ದಾರೆ. ಇನ್ನು, ಅವರು ಕಾದಂಬರಿ ಓದ ಬಾರದು, ಕೆಲವರ ಉಪನ್ಯಾಸ ಕೇಳಬಾರದು, ಕವಿತೆ ಬರೆಯಬಾರದು, ಕಡಲೆ ಕಾಯಿ ತಿನ್ನಬಾರದು, ಕ್ರಾಪ್ ಬಾಚಬಾರದು, ಎಂಬ ನಿರ್ಬಂಧಗಳು ಖರ ಬಹುದು. ಖಾರ ತಿಂದರೆ ಖಾರದ ಮಾತು ಹೊರಡುತ್ತದೆ, ಎಂಬ ನೆಪದಿಂದ ಅದಕ್ಕೂ ಬರೆ ಹಾಕಬಹುದು.

ಉಡುಪಿನಲ್ಲಿ ಸರಳತೆ ಇರಬೇಕೆಂಬ ಧೈಯ ಸಾಧನೆಗಾಗಿ ಜರಿ ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳಿಗೆ ಲೈಸೆನ್ಸ್ ನಿಲ್ಲಿಸಬಹುದು. ಗವರ್ನರ್ ಜನರಲ್‌ರವರಿಗೆ ಅಷ್ಟು ಭಾರಿ ಬಂಗಲೆ ಯಾಕೆ ಎಂಬ ಕೂಗು ಪ್ರತಿಧ್ವನಿತವಾಗಿ, ಅವರು ಹರಿಜನರ ಗುಡಿಸಲುಗಳ ನಡುವೆಯೇ ಇರಬೇಕೆಂದು ನಿಶ್ಚಯವಾಗಿ, ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಡಿಲ್ಲಿಯಲ್ಲಿ ಹರಿಜನ ಕೇರಿ ಶಾಶ್ವತವಾಗಬಹುದು.

ಮತಬಾಹಿರವಾದ ಸಮುದಾಯ ಸೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಆಗಲೇ ಜನ ತಮ್ಮ ಹೆಸರುಗಳನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸಿ, ಯಾವ ಮತದವನು ಎಂದು ಪತ್ತಿಯಾಗದಂತಹ ನಾಮಗಳನ್ನು ಧರಿಸಬೇಕೆಂಬ ಸೂಚನೆ ಬಂದಿದೆ. ಇದನ್ನು ಸರಿಸಿ, ಹಣೆಗಳನ್ನು ತಿದ್ದಿಸಬಹುದು; ಉಡುಗೆಯ ವೈವಿಧ್ಯ ಹೋಗಿ, ಸಮವಸ್ತ್ರ ಬರಬಹುದು; ಆಹಾರ ಸಮತೆಯೂ ಬಂದೀತು.

ಅಂತು, ವಾಲ್ಮೀಕಿ ವಿವರಿಸಿರುವಂತೆ, ಪ್ರತಿ ಅಂಶದಲ್ಲೂ, ನಮ್ಮ ಭಾರತ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ರಾಮರಾಜ್ಯ ನೆಲಸಬಹುದು.

ನಮ್ಮ ವ್ಯಂಗ್ಯ ಚಿತ್ರಕಾರನು
ನಗುವನ್ನು ಸೂಸುವುದು.

ಅಖಂಡ ಜ್ಯೋತಿ

—೦—

ಮಾರತ್ ನಗರದಿಂದ ಜಯಪುರಕ್ಕೆ ಅಖಂಡಜ್ಯೋತಿ ಸಾಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಮೂರು ವಾರ ಹಿಡಿಯಿತು. ಮುಂದಿನ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಅಧಿವೇಶನವನ್ನು ತಮಿಳು ನಾಡಿನಲ್ಲೋ ತ್ರಿವೇಂದ್ರಂನಲ್ಲೋ ನಡೆಸಿದರೆ, ಜಯಪುರದಿಂದ ಜ್ಯೋತಿ ತರುವುದಕ್ಕೆ ಮೂರು ವರ್ಷವಾದರೂ ಆಗುತ್ತದಂತೆ. ಆದ್ದರಿಂದ, ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ನಾಯಕರು ಅಲ್ಲಿಂದ ೧೯೪೬ ರಲ್ಲೇ ಹೊರಡಲು ಏರ್ಪಾಟು ಮಾಡಲಾಗುವುದಂತೆ.

ಅಖಂಡ ಜ್ಯೋತಿ ಸಾಗಿಸುವ ಏರ್ಪಾಟು ಇತರ ಸಮ್ಮೇಳನಗಳಿಗೂ ಹರಡುವ ಸಂಭವವಿದೆ. ಕಾಸರ್ಗೋಡಿನಿಂದ ಕನ್ನಡಿಗರು ಕನ್ನಡನುಡಿಯ ಪ್ರತೀಕವಾಗಿ 'ಅಳಿದ ಉಷ್ಣದ ಹಾಲಿನ' ಬಟ್ಟಲೊಂದನ್ನೂ, 'ಸಿಗಿದ ಚಿಗುರಿನ ಕಬ್ಬು' ಒಂದು ತುಂಡನ್ನೂ, 'ಸುಲಿದ ಬಾಳೆಯ ಹಣ್ಣು' ಒಂದನ್ನೂ, ಮುಂದೆ ಸಮ್ಮೇಳನ ನಡೆಯುವ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಸಾಗಿಸುವರಂತೆ. ಅಖಿಲ ಇಂಡಿಯ ಮಹಿಳಾ ಸಮ್ಮೇಳನದ ಮುಂದಿನ ಅಧಿವೇಶನಕ್ಕೆ ಮದ್ರಾಸಿನಿಂದ ಸಕಲ ರಾಣಿ ಮರ್ಯಾದೆಯೊಡನೆ ಒಂದು ಕುಂಕುಮದ ಭರಣಿಯನ್ನೂ, ಬಣ್ಣದ ರಿಬ್ಬನ್‌ಗಳನ್ನೂ ಮೆರವಣಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಡಿಲ್ಲಿ ತನಕ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುವರಂತೆ. ಸಯನ್‌ಸ್ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ನವರು ಒಂದು ಟೆಸ್ಟ್ ಟ್ಯೂಬನ್ನೂ, ಆಹಾರ ಸಮ್ಮೇಳನದವರು ಒಂದು ಬರೀ ಹೊಟ್ಟೆಯನ್ನು ಶಂಖವಾಡ್ಯ ಸಹಿತವಾಗಿ ಸಾಗಿಸುವರು. ಆಲ್ ಇಂಡಿಯಾ ದನಗಳ ಪರಿಷೆ ಕಳೆದ ವರ್ಷ ನಾಗಪುರದಲ್ಲಿ ನಡೆಯಿತಂತೆ. ಮುಂದಿನ ವರ್ಷ ಕೊಯಮುತ್ತೂರಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವುದಂತೆ. ಅಡಕ್ಕಾಗಿ, ಈಗಲೇ, ನಾಗಪುರದಿಂದ ಒಂದು ಬಸವ ನನ್ನೂ ಅದರ ಹಿಂದೆ ಅದರ ಬಾಲವನ್ನೂ ಅದರ ಹಿಂದೆ ಗೋಮಾತೆಯರನ್ನೂ ನಿಲ್ಲಿಸಿ, ದಾರಿ ಉದ್ದಕ್ಕೂ ಅಂಬಾ ಅಂಬಾ ಎನ್ನುತ್ತ ಪಶುವೈದ್ಯರು ಸಾಗಿಸಿ ತರುವ ರಂತೆ. ಸ್ವತಂತ್ರಭಾರತದ ಕಾಳಸಂತೆ ಕಾನ್‌ಫರೆನ್ಸ್‌ನು ಈ ವರ್ಷ ಕಳಿಂಗದೇಶದಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತದಂತೆ. ಹಿಂದಿನ ಸಮ್ಮೇಳನ ನಡೆದದ್ದು ಗುಪ್ತಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಿಂದ ದಾರಿ ಉದ್ದಕ್ಕೂ ಒಂದು 'ಆರಿಸಿದ ದೀಪ'ವನ್ನು ಕತ್ತಲಲ್ಲೇ ಸಾಗಿಸಲು ಅವರು ಏರ್ಪಾಟು ಮಾಡಿರುವರು. ಹೀಗೆಯೇ, ಉಪಾಧ್ಯಾಯ ಸಮ್ಮೇಳನದವರು ಬೆತ್ತವನ್ನೂ, ರೈಲ್ವೆ ಕೆಲಸಗಾರರು ಹೊಗೆಯನ್ನೂ, ಲಂಚಕೋರರು ಎಡಗೈಯನ್ನೂ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಕೆಲಸಗಾರರು ಕೂಗನ್ನೂ, ಮೆರವಣಿಗೆ ಮಾಡಿಸಿಕೊಂಡು ಊರಿಂದ ಊರಿಗೆ ತಿರುಗುವುದರಿಂದ, ಭಾರತ ದೇಶವು ಇತ್ತೋಷ್ಯತಿಶಯವಾಗಿ ಕಂಗೊಳಿಸುತ್ತದೆ ಎಂಬುದರಲ್ಲಿ ಸಂದೇಹವಿಲ್ಲ.

ತೋಳ--ಕುರಿ

— ೦ —

ಲಾಗಾಯ್ತಿನಿಂದಲೂ, ಕುರಿ ಕಾಯುವ ಕೆಲಸ ತೋಳನದೇ ಆಗಿತ್ತಂತೆ. ಹುಲ್ಲು ತಿನ್ನುವ ಕುರಿಯನ್ನು ರಕ್ಷಿಸಲು, ಹಲ್ಲು ಹರಿತವಾಗಿರುವ ತೋಳನೇ ಸರಿ, ಎಂಬುದು ಎಲ್ಲರ ಅಭಿಪ್ರಾಯವಾಗಿತ್ತಂತೆ. ತೋಳಗಳು, ಪಾಪ, ಸಂಬಳ ಎಲ್ಲದೆ, ಕುರಿಗಳನ್ನು ಕಾಯುತ್ತಿದ್ದವು. ಗವಿ ಬಾಡಿಗೆ, ಪ್ರಯಾಣದ ಭತ್ಯೆ, ಒಗ್ಗರಣೆ ಅಲೋಯನ್ನು, ಇತ್ಯಾದಿಗಳ ಜೊತೆಗೆ ಆಹಾರಕ್ಕೆಂದು ಮಾತ್ರ ತಿಂಗಳಿ ಗಿಂಟು ಕುರಿಮರಿಗಳನ್ನು ಕಬಳಿಸುತ್ತಿದ್ದವು. ಆದರೆ, ಬರಬರುತ್ತ, ಕುರಿ ಮಾಂಸ ತಿಂದು ತಿಂದು, ತೋಳಗಳ ಮನಸ್ಸು ಕುರಿಗಳದಂತಾಯಿತು. ಎದೆ ಕುರಿಗಳ ಎದೆಯಷ್ಟೇ ವೃದ್ಧವಾಯಿತು ; ಕೂಗು ನಿಧಾನವಾಯಿತು. ಮೆದುಳು ತೆಳುವಾಯಿತು. ಹುಲ್ಲೇ ರುಚಿ ಎಂದೆನಿಸತೊಡಗಿತಂತೆ.

ಅಂತೆಯೇ, ತಮ್ಮ ಯಜಮಾನರಾದ ತೋಳಗಳನ್ನು ಪ್ರಜೆಗಳಾದ ಕುರಿಗಳು ಅನುಕರಿಸತೊಡಗಿದವು ಬುದ್ಧಿವಂತರಾದ ಹಲಕೆಲವು ಕುರಿಗಳು ಮರೆಯಲೇ ಮರಿಗಳನ್ನು ತಿಂದುವು ಕತ್ತಲಲ್ಲೇ ಹಲ್ಲುಗಳಿಗೆ ಸಾಣೆ ಹಿಡಿದು ಜೂಪು ಮಾಡಿ ಕೊಂಡುವು. ತೋಳಗಳಂತೆಯೇ ಊಳಿಡಲು ಕಲಿತುವು ಹುಲ್ಲು ತಿನ್ನುವುದು ಹೇಯವೆನಿಸಿತಂತೆ, ಅವಕ್ಕೆ

ಕುರಿಗಳಂತಾದ ತೋಳಗಳು ಕಡೆಗೆ ತಮ್ಮ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ರಾಜನಾವೆ ಕೊಟ್ಟವು. ಆದರೆ. ಅಷ್ಟಹೊತ್ತಿಗೆ, ತೋಳತನದಲ್ಲಿ ಮರಿತಿದ್ದ ಕುರಿಗಳು ತಮ್ಮ ಪ್ರಭಾವ ವನ್ನು ಬೀರಲಾರಂಭಿಸಿದ್ದುವಂತೆ. ಅವೂ ಊಳಿಟ್ಟವಂತೆ.

ಅಂತೂ ಇಂತೂ, ಮಂದೆಗಳು ಮುಂದುವರಿಯಲಾರದೆ ನೊಂದು ನರಳು ತ್ತಿನವೆಯಂತೆ.

ಕೃಷ್ಣಾ

ಮಾನ ಕಳಕೊಂಡಮೇಲೆ ಮನುಷ್ಯ ಒಂದು ಗಳಗೇನೂ ಭೂಮಿ ಮೇಲೆ ಇರಬಾರದು ಏನಂತೀರಿ! ಸರಿ ತಾನೆ? ಹಂಗಾರೆ ನನ್ನ ವಿಷ್ಯ ಕೇಳಿ ಕೊಂಚ. ನನ್ನ ದೊಡ್ಡಗಳೊಬ್ಬಳನ್ನು ಬೆಂಗಳೂರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದೇನೆ. ಅವಳ ಗಂಡ, ಪೋಲೀಸಪ್ಪ. ಅಂದರೇನಾಯಿತು? ನಾನು ಪೋಲೀಸಪ್ಪನ ಮಾವ. ಸಾಲದ್ದಕ್ಕೆ, ನಮ್ಮೂರಿಗೆ ಥಲೆ ಧಲಾಂತರದಿಂದ ನಾನೇ ಪಟೇಲ. ಮಂತ್ರಿಗೋಳು ಗಿಂತ್ರಿಗೋಳು ಬಂದಾಗೆಲ್ಲ ಅವರ ಕುತ್ತಿಗೆಗೆ ಆರ ಪಾಕಿ, ಅವರ ಕೈಗೆ ಲಿಂಬೇ ಅಣ್ಣ ಕೊಡೋದೆಲ್ಲ ನಾನೇ, ಭೂಪತಿರಂಗ.

ಅಂಥಾ ನಾನು, ಕೆಂಪು ವಸ್ತ್ರದ ಮುಂಡಾಸ್ ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡು, ಕೈಲೊಂದು ಬೆಳ್ಳಿ, ನಶ್ಯದ ಡಬ್ಬೀನೂ ಹಿಡ್ಕೊಂಡು ನಮ್ಮಳಿಯನನ್ನೂ ಮಗಳನ್ನೂ ಅವರ ಹೈಕ್ಕನ್ನೂ ನೋಡಿ ಬರುವಾಂತ, ಊರು ಕೇರಿ ಬಿಟ್ಟು ಎರಡು ಹರದಾರಿ ನಡೆದು ರೈಲ್ ತಾವು ಹೋದರೆ, ಟಿಕೇಟ್ ತತ್ತಾ ಅಂತ ಬೆಳ್ಳಿ ರೂಪಾಯಿ ತೋರಿಸಿದರೆ, ಆ ಮೇಷ್ಟರು, ಹೇ, ಅದೆಂಥದ್ದೋ ಲೈನ್‌ಮೇಲೆ ಬಾ, ಸರಕ್ಕಂತ ಕೈ ತುರುಕ ಬೇಡ, ಕ್ಯಾನಲ್ಲಿ ಬಾ, ಒಬ್ಬರ ಹಿಂದೊಬ್ಬ, ಅಂತೆಲ್ಲ ಬೊಗಳೋದೆ, ಭೂಪತಿ ರಂಗನ ಹತ್ರ? ಕಾಲ ತಲೆಕೆಳಗಾಗೋಯ್ತು. ಬಡವರು ಬಡ್ಡಿಯವರು ಪಟೇಲರು ಪರದೇಶಿಗಳು, ಯಾರುಮುಂದೆ ಯಾರುಹಿಂದೆ, ಎಂಬೋ ವಿವೇಚ್ಚೇನೇ ಬೇಡ್ವೆ? ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಖಂ ಖಂಡುಗ ಭತ್ತ ಕೊಡೋ ನಾನು .... ನನ್ನನ್ನ ಆ ಮೇಷ್ಟರು .... ಮೇಷ್ಟರು ಅಂದರೆ, ನನಗೆ ತಿಳಿಯದೆ, ಅವರ ಯೋಗ್ಯತೆ? ನಮ್ಮೂರಾಗೂ ಒಬ್ಬರವರೆ. ಕುರಿ ಕಾಯೋ ಜನ, ಕನ್ನಡ್ಯ ತಗುಲಿಸ್ಕೊಂಡು!

ಹಂಗೂ ಹಿಂಗೂ, ಅವನ ಹತ್ರ ಏನು ಮಾತು, ಹೊರಗೆ ಬಂದಾಗ ನೋಡಿ ಕೊಳ್ಳೋಣ, ಅಂತ ಲೈನ್‌ಮೇಲೇನೆ ಹೋದೆ, ಕಿಟಕಿ ಹತ್ರಕ್ಕೆ ಟಿಕೇಟ್ ಕೊಟ್ಟು. ಬೆಂಗಳೂರಿಂದ ಬಂದ ಮೇಲೆ, ವಿಚಾರಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ, ಮೇಷ್ಟರೆ ಅಂದೆ. ಬೆಂಗಳೂರಾಗಿಳಿದರೆ, ಎರಡುರೂಪಾಯಿ ಕೊಟ್ಟು ನಾನು ಕೊಂಡುಕೊಂಡ ಆ ಕಾಗಜದ ತುಂಡನ್ನು ರೈಲಿನವರಿಗೇನೇ ವಾಪಸ್ ಕೊಡ್ಬೇಕೆಂದರು. ಇದು ಯಾವ ಸ್ವಾಮ್ಯ. ಹೋಗಲಿ, ಇದಕ್ಕಾಕೆ ಜಗಳ, ಅಂತ, ಬಿಸಾಕೋಕೆ ಹೋದರೆ, ಅದಕ್ಕೂ ಲೈನ್‌ಮೇಲೇನೆ, ಯಾರಯಾರ ಹಿಂದೇನೋ, ಅವರ ಬಾಲ ಹಿಡ್ಕೊಂಡು, ಎಜ್ಜೆಮೇಲೆ ಎಜ್ಜೆ ಮಡಗಿ, ನಿಧಾನವಾಗಿ, ಸರೊಂಡು ಹೋಗಬೇಕಂತೆ, ನಾನೂನೂ! ಪೋಲೀ

ಸಿನವನು ನನ್ನ ಅಳಿಯ ಅಂತ ಕೂಗಿಕೊಂಡರೂ ಬುಡಲಿಲ್ಲ, ಬಿಳೀ ಷರಾಯಿನವರು.

ಬೆಂಗಳೂರಾಗೆ ಇಳಿದೆ ನೋಡಿ .... ಬಾತು ಗ್ರಾಚಾರ. ನನ್ನ ಮೂತಿ ಕಸಿ ನಷ್ಟಗಲ ಆಗೋಯ್ತು. ಪಟೇಲರೇ, ಬನ್ನಿ ! ಪಟೇಲರಿಗೆ ಜಾಗ ಬಿಡಿರೋ, ಪಟೇಲರಿಗೆ ಮೊದಲು ಎಲೆ ಅಡ್ಡೆ ಕೊಡೋ, ಅಂತ ಮಾಡ್ತಿದ್ದ ಮರ್ಯಾದೆ ಯೆಲ್ಲ ಎಗರೇ ಹೋಯ್ತು. “ ಏಯ್ ! ” “ ಹೋಯ್ ” “ ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಹೋಗೋ, ಹಿಂಗಂದು ನೂಕೋದು, ತಳ್ಳೋದು, ದಬ್ಬೋದು .... ಧೂ, ಧೂ ! ಧೂ ! ರಾಜಾರೋಷವಾಗಿ ನಮ್ಮೂರಾಗೆ ನಡು ರಸ್ತೇಲಿ ನಡೀತಿದ್ದ ನನ್ನನ್ನ ಕಂಡ ಕಂಡ ಕಮಂಗಿಗಳೆಲ್ಲ ಅತ್ತಲಾಗೆ ಹೋಗು, ಇತ್ತಲಾಗೆ ಬಾ, ... ಬೆದರಿ ಸೋದೇನು ? ಹೆದರಿಸೋದೇನು ? ...

ಬಸ್ ಹತ್ತೋಕೆ ಹೋದರೆ, ಹಾವಿನಂಗೆ ನಿಂತಿರೋ ಕೂಲಿಯವರು ಕಾಕಾ ಗಳು ಜೋಟುದ್ದದ ಹೀಚುಗಳು ಕಡ್ಲೆಕಾಯಿ ಮಾರೋರು ಅವರ ಹಿಂದೆ....ನಾನೂ ಕಾಲುಜ್ಜಿಕೊಂಡು ನಿಂತಿರಬೇಕಂತೆ, ನನ್ನ ವಯಸ್ಸೇನು, ಗಣ್ಣೆ ಬೇಡ್ವ ? ನನ್ನ ಮಗುಟಕ್ಕೇನು ಬೆಲೇನೇ ಇಲ್ವಾ ? ನನ್ನ ಅಳಿಯಂಗೆನು ಅಂತಸ್ತೇ ಇಲ್ವಾ ?

ರೇಸನ್ ಅಂಗ್ಲಿ, ರೇಸನ್ ಅಫೀಸು (ಅಲ್ಲೊಬ್ಬ ಇಂಗ್ಲೀಸ್ ಓದ್ದವ ಇದ್ದ ದೊಡ್ಡನ್ನ, ಅವನಂತಾನೆ, ಬೆಪ್ಪನ ಹಂಗೆ, ರಾಷನ್ ಅಂತೆ, ರಾಷನ್, ಅವನ್ ತಲೆ) ಅಲ್ಲೂ ಕ್ಯಾ ! ಪಟೇಲರೇ ಬನ್ನಿರಿ ಅಂಬೋನೊಬ್ಬಿಲ್ಲ.

ಬಯಾಸ್ಕೊಪ್ ನೋಡೋಣ ಅಂತ ಹೋದೆ. ಅಲ್ಲೂ, ಟೆಮಾನ ! ಓಟ್ಲಿಗೆ ಹೋದೆ, ಅಲ್ಲೂ ಕ್ಯಾ ! ದ್ವಾಸೆ ತಿಂದು ಕಾಸು ಕೊಡೋಣ ಅಂತ ನುಗ್ಗಿದೆ. ಅವನೂ ಅಂತಾನೆ, “ ಏಯ್ ! ಒಬ್ಬರ ಹಿಂದೆ ಒಬ್ಬರು ಬನ್ನಿರೋ ! ” ಉಣ್ಣೋಕೆ ತಿನ್ನೋಕೆ ಎಲ್ಲಕ್ಕೂ ಬಂದಬಂದವನು ಬಂದಬಂದಂಗೆ ಬಾಲ ಹಿಡೀತಾ ಬಾಯಿ ಬಿಡ್ಬೇಕು ಅಂದರೆ,....ಯಾಕೋ, ಈ ಬಡಜೀವ....ಒಪಲಿಲ್ಲ

ಹೋಗಿ, ಕೆರೆಗೆ ಬಿದ್ದು ಪ್ರಾಣಾನ ಕಳಕೊಂಡೇ ಬಿಡೋಣ, ಅನ್ನಿಸಿತು. ನಿಮ್ಮ ಕೂಟ ಮುಚ್ಚೇನು, ಮರೆ ಏನು ? ಕೆರೆ ಕುಂಟೆ ಹುಡುಕಿದೆ. ಹಾಳ ಬೆಂಗಳೂರಾಗೆ, ರೈಲುಸ್ಟೇಷನ್ ತಾವು ಸೊಗಸಾದ ಕೆರೆ ಇತ್ತು, ಹಿಂದೆ. ಆದರೆ, ಅದನ್ನ ಯಾರೋ ಪಾಪಿಗಳು ಬರಿದುಮಾಡಿ ಬಿಟ್ಟವರೆ. ಕೊನೆಗೂ, ಹೋದೆ, ಕೆಂಪಾಂಬುದಿಗೆ.

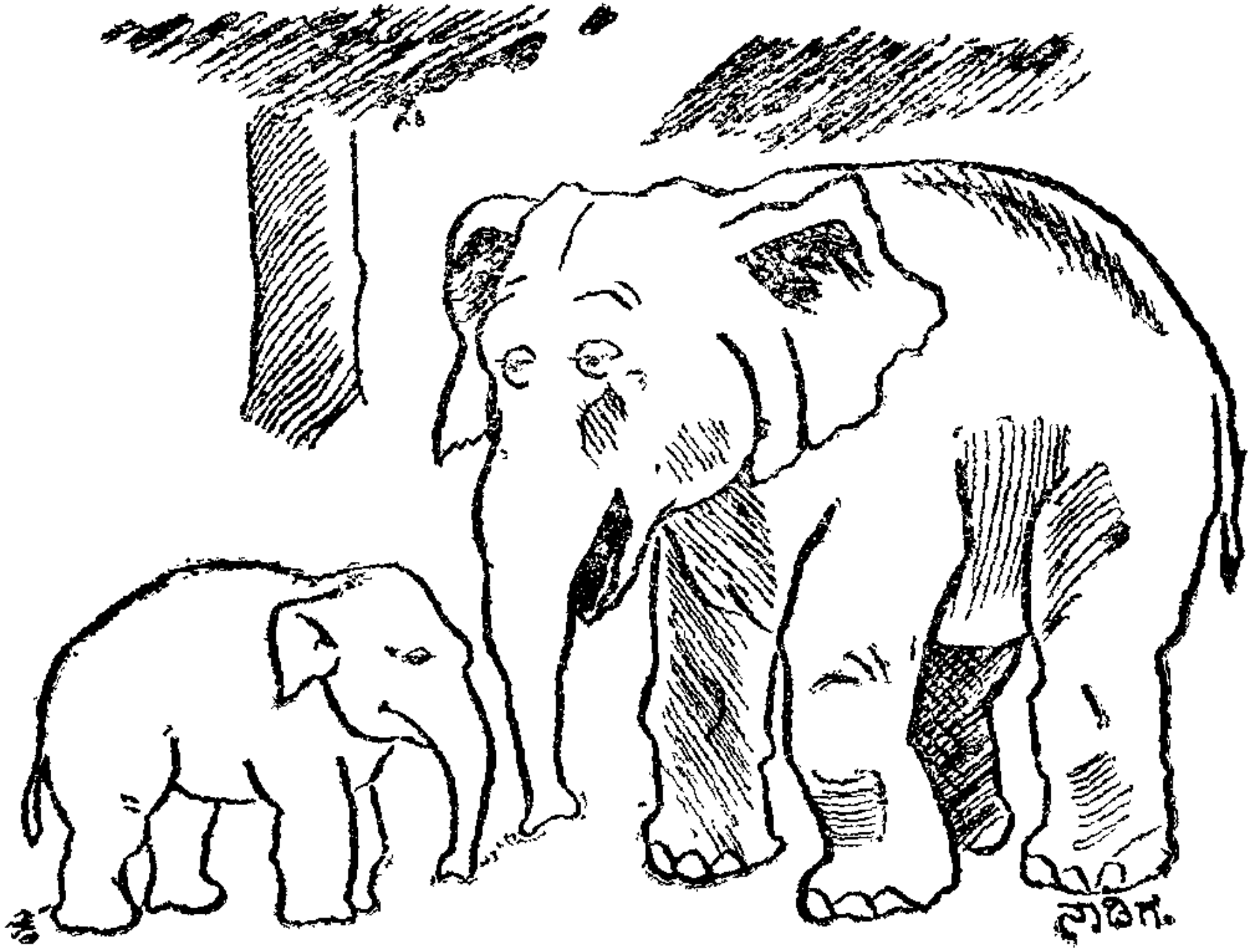
ಇನ್ನೂ ನಸುಕು, ನಸುಕು. ಇದೀಗ ಸಮಯ, ಅಂತ ನೀರಿಗೆ ಹಾರೋಕೆ ಹೋದರೆ, ಅಲ್ಲೂನೂ ಕ್ಯಾನೇ ? ಆಸಾಟ ಜನ ಅಲ್ಲೂ ನಿಂತವರೆ, ಒಬ್ಬರ

ಹಿಂದೂಬ್ಬರು. ಇನ್ನು, ನನ್ನವುಂದೆ, ಲೈನಲ್ಲಿ ನಿಂತಿದ್ದವರೆಲ್ಲ ಬಿದ್ದು . ತೇಲಿ....
ತಣ್ಣಗಾಗಿ .....ನನ್ನ ಸರದಿ ಬರೋಹೊತ್ತಿಗೆ, ಕೆಂಪಾಂಬುದೀನೂನೇ ಧರ್ಮಾಂ
ಬುದಿ ಹಂಗೆ ಬತ್ತಿಸಿಬಿಡ್ತಾರೆ ಅಂತ, ಸೊಟ್ಟಮೋರೆ ಸಹಿತ....ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಬಂದೆ.

ನಡೆದದ್ದನ್ನೆಲ್ಲ ಒಬ್ಬ ಹುಡುಗನ ಕೈಲಿ ಬರೆಸಿ, ನಿಂ ಕೊರವಂಜೇತಿ ಅಚ್ಚು
ಹಾಕೋಕೆ ಕೊಡೋಣ ಅಂತ ನಿಂ ಕಚೇರಿಗೆ ಬಂದೆ. ದೇವರ ದಯಾ ನೋಡ್ರಿ
....ಅಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಕ್ಯಾನೂ ಇಲ್ಲ, ಕೋ ಅನ್ನುವವನೂ ಇಲ್ಲ.

—o—

ಮಗೂ — ಪಂಡಿತ ನೆಹ್ರೂ ನೋಡೋ ಅತುರದಲ್ಲಿ ಮಿಕ್ಕ ಆನೆಗಳ ಕಾಲಿಗೆ ಸಿಕ್ಕಿ
ಹಾಕಿಕೊಂಡೀಯೇ ಹುಸಾರಾಗಿರು.

ದೈರಿ ಬರಹ

‘ ದೈರಿ ಬೇಕ್ ದೈರಿ— ಆರೇಕಾಸ್ ದೈರಿ ’—

ಈಗೊಂದು ತಿಂಗಳಿಂದ ಈ ವೇಸ್ಟ್ ಹೈಕಳು ಕ್ಯಾಲೆಂಡರು, ದೈರಿಗಳ್ಳ ಮಾರ್ತಾ ಇನೆ. ಕೆವಿ ಒಡೆದು ಹೋಗೋ ಹಾಗೆ ಕೆರಚುತ್ತೆ ಯಾಕೆ ಹಾಗೆ ಬಡುಕೋತ್ಪೊ ಕಾಣೆ. ಇದುವರೆಗೆ ನಾನಂತೂ ಕಾಸುಕೊಟ್ಟು ಒಂದು ಕ್ಯಾಲೆಂಡರ್ ಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ಸದ್ಯ, ನನಗೆ ಪುಗಸಟ್ಟಿ ಬರೋ ಕ್ಯಾಲೆಂಡರುಗಳಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಸ್ನೇಹಿ ತರಿಗೆ, ಅಕ್ಕಪಕ್ಕದ ಮನೆಗಳಿಗೆ ಕೊಟ್ಟು ಕೂಡ ಜಾತಾಬಾರಿ ಇನ್ನೂ ಅರ್ಧ ಮುಕ್ಕಾಲು ಡರ್ಜ್ ನಮ್ಮ ಮನೆ ಗೋಡೆ ಮೇಲೆ ತಗಣೆಗಳಿಗಾಕ್ರವಾಗಿರುತ್ತೆ. ಕೆಲವು ದಕ್ಷಿಣಾದಿ ಸಿನಿಮಾ ತಾರೆಯರ ನೈಜವರ್ಣವನ್ನು ನಮ್ಮ ಮನೆಯಲ್ಲಿರುವ ಕ್ಯಾಲೆಂಡರುಗಳಲ್ಲಿ ನೋಡಬಹುದು. ಕ್ಯಾಲೆಂಡರುಗಳ್ಳ ತೆಗೆದು ಎಸೆದು ಬಿಟ್ಟು ಗೋಡೆಮೇಲೆ ಇಂಥಾಕಡೆಯೇ ಅವುಗಳ್ಳ ನೇತು ಹಾಕಿದ್ದೆವು ಅಂತ ಹೇಳಬಿಡ ಬಹುದು. ಏನುಮಾಡೋದು ಹಸಿ ಸೌದೆ. ಸುಣ್ಣದ ಗೋಡೆ.

ಇನ್ನು ದೈರಿ ಮಾತು, ಅದಕ್ಕೂ ನನಗೂ ಬಲುದೂರ. ಅಂದರೆ ನನಗೂ ಪ್ರತಿವರ್ಷವೂ ದೈರಿಯೋ ವಾಕೆಟ್ ಕ್ಯಾಲೆಂಡರೋ ಬಿಟ್ಟು ಸಿಕ್ಕುತ್ತೆ. ಅದರೆ ನಾನು ಅವುಗಳ್ಳ ಉಪಯೋಗಿಸೋದಿಲ್ಲ. ನೀವು ಹೇಳಬಹುದು “ ದೈರಿ ಅಂದರೆ ದಿನಚರಿ, ಪ್ರತಿದಿನ ಒಬ್ಬನ ಜೀವಮಾನದಲ್ಲಿ ನಡೆದ ವಿಷಯಗಳನ್ನ ಬರೆದಿಟ್ಟರೆ ಕೊನೆಗಾಲ ಸಮಾಪಿಸಿದಂತೆ ಆತನ ಜೀವನ ಚರಿತ್ರೆಯನ್ನ ಬರೆಯ ಬಹುದು. ಈ ಅಭ್ಯಾಸ ನಮ್ಮಲ್ಲಿಲ್ಲದ ಕಾರಣ ನಮ್ಮ ಹಿಂದಿನ ಚರಿತ್ರೆಯು ಅಷ್ಟು ನಿಖರವಾಗಿ ತಿಳಿದು ಬಂದಿಲ್ಲ. ಪ್ರಖ್ಯಾತ ಪುರುಷರ ಜೀವನದಲ್ಲಿನ ಘಟನೆಗಳನ್ನು ಖರಾರು ವಾಕ್ಯಾಗಿ ಹೇಳಲು ಸರಿಯಾದ ಆಧಾರಗಳೇ ಇಲ್ಲ.....” ಸ್ವಲ್ಪತಾಳಿ ; ಪ್ರಖ್ಯಾತ ಪುರುಷರ ಮಾತು ಬಿಡಿ ನಮ್ಮ ನಿಮ್ಮ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ದಿನವೂ ನಡೆಯುವ ಘಟನೆಗಳಲ್ಲಿ ದೈರಿಯಲ್ಲಿ ಒರೆದಿಡಲರ್ಹವಾದುವುಗಳೆಷ್ಟು ? ಅದನ್ನೇನಾದರೂ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿದೀರ ? ಅಲ್ಲೇ ನಡೆದದ್ದನ್ನೆಲ್ಲಾ ನಡೆದ ಹಾಗೆ ಬರೆದಿದ್ದೆ ನಾವು ಒರೆದ ನಮ್ಮ ದೈರಿಗಳು ನಮ್ಮ ತಲೇನೇ ತಿಂದು ಬಿಟ್ಟವು. ನಾನೂ ಬರೆದಿಟ್ಟರೂ ದೈರಿಗಳ್ಳ ಓದಿದೀನಿ. ಅದರ ಪ್ರಕಾರ ಅವನೇನಾದರೂ ದುರದೃಷ್ಟವಶಾತ್ ಜೀವನ ಚರಿತ್ರೆ ಬರೆದರೆ ! ಅಯ್ಯೋ, ಭಾರತಾಂಬೆಯ ಪುಣ್ಯಕ್ಕೆ ಎಣೆಯೇ ಇಲ್ಲ

“ ಬೆಳಗಾಗಿದ್ದೆ- ಕಾಫಿ ಕುಡಿದೆ- ತರಕಾರಿ ತಂದೆ- ಡಿವೊ ಗುಮಾಸ್ತೆಗೆ ಸಲಾಂ ಹೊಡೆದು ಅಕ್ಕಿ ತಂದೆ- ಬೇಯಿಸಿಕ್ಕಿದ್ದನ್ನ ತಿಂದೆ- ಜಾನಿಕಾನಿಚ ವ. ವಾನಿ

ಜನ್ಮಾಂತರ ಕೃತ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಹೋಗಿದ್ದೆ- ಯಜಮಾನನ ಕೈಲಿ ಬಯ್ಯಿಸಿಕೊಂಡೆ-
 ಬೇಜಾರಾಗಿ ಮನೆಗೆ ಬಂದು ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಹೊಡೆದೆ- ಮನೇಲಿ ಕಾಫಿ ಇರಲಿಲ್ಲ-
 ಹೋಟೆಲಲ್ಲಿ ಕುಡಿದೆ- ಸಿನಿಮಾಕ್ಕೆ ಹೋಗಿದ್ದೆ- ಮನೆಗೆ ಬಂದೆ- ಊಟಮಾಡಿ
 ಮಲಗಿದೆ- ಇಲ್ಲಿಗೆ ಮುಗಿಯಿತು ನಮ್ಮ ದಿನಚರಿ. ಬೇಕಾದರೆ ಇವಿಷ್ಟನ್ನೂ
 ರಬ್ಬರ್ ಸ್ಟಾಂಪ್ ಮಾಡಿಸಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಡೈರಿಯ ಪ್ರತಿ ಹಾಳೆಗೂ ಒತ್ತಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳ
 ಬಹುದೆಂದು ಡೈರಿ ಬರೆದಿಡೋ ನಾಗರಿಕರಿಗೆ ನನ್ನ ಸಲಹೆ. ಇದರಿಂದ ಜೀವನ
 ಚರಿತ್ರೆ ಬರೆಯೋದಕ್ಕೂ ಸುಲಭ ಸತ್ಯಕ್ಕೆ ಮೋಸವಿಲ್ಲದಂತಿರುವ ಪರಮ ಸಾಧು
 ವಿಷಯಗಳು. ಬೇರೆ ಯಾರು ನೋಡಿದರೂ ಬಾಧಕವಿಲ್ಲ. ಇವಲ್ಲದೆ ಇನ್ನೇ
 ನಾದರೂ ಬರೆದಿಟ್ಟರೂ ಕೆಲಸ ಕೆಡುತ್ತೆ. ಅಗಳಿ ಹಾಕಲು ಹೋಗಿ ಬಿಟ್ಟು ಸಿಕ್ಕಿ
 ಕೊಂಡಂತಾಗುತ್ತೆ. ಬೀದಿಯಲ್ಲಿ ಹೋಗೋ ಮಾರೀನ ಮನೆ ಹೊಕ್ಕಿ ಹೋಗು
 ಅಂತಾರೆಯೆ, ವಿವೇಕಸ್ಥರು ?

ಡೈರಿ ಬರೆದಿಡೋದು ನಾಗರಿಕತೆಯ ಲಕ್ಷಣ ಅಂತ ಕೆಲವರು ತಿಳಿದು
 ಕೊಂಡಿರಬಹುದು. ಆದರೆ ಅದು ಹುಚ್ಚು ತಿಳಿವಳಿಕೆ. ಇತರ ದುಶ್ಚಳಗಳಂತೆ
 ಇದೂ ಒಂದು ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯರಿಂದ ಬಂದ ಅನಿಷ್ಟ. ನಿಜವಾಗಿ ಭಾರತೀಯನಾದವನು
 ಇದನ್ನು ಅನುಸರಿಸಲೇ ಕೂಡದು. ಈ ದುರಭ್ಯಾಸ ಹಿಂದೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿರಲಿಲ್ಲ.
 ಶ್ರೀರಾಮ, ಕೃಷ್ಣ, ಧರ್ಮರಾಯ, ದುರ್ಯೋಧನ, ಮನು, ನಾರದ, ಯಮ,
 ಬ್ರಹ್ಮ, ಈಶ್ವರ ಇವರಾರಾದರೂ ಡೈರಿ ಬರೆಯುತ್ತಿದ್ದರೆಂದು ಎಲ್ಲಿಯಾದರೂ
 ಹೇಳಿದೆಯೆ? ಹೋಗಲಿ ಪುರಾಣದ ವಿಷಯ ಬೇಡ; ನಮ್ಮ ಪಂಚಾಂಗವನ್ನೆ
 ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ನೋಡಿ. ಅದರಲ್ಲಿಯಾದರೂ ನಮ್ಮದಾಗಿ ಒಂದು ಗುರುತು
 ಮಾಡಲೂ ಕೂಡ ಸ್ಥಳವಿರುತ್ತೆ? ಡೈರಿ ಬರೆಯುವುದು ನಮಗೂ ಆರ್ವಾ ಚೀನ
 ಪದ್ಧತಿಯಾಗಿದ್ದಿದ್ದರೆ ಪಂಚಾಂಗಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ಥಳಾವಕಾಶವಿರುತ್ತಲೇ ಇತ್ತು. ಹೊಸ
 ಪದ್ಧತಿಯ ಮೇಲ್ಪಂಕ್ತಿ ಹಾಕಲು ನಮ್ಮ ಪಂಚಾಂಗ ಕರ್ತರು ಅಷ್ಟು ಹೆಡ್ಡರೇನಲ್ಲ.
 ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಈ ಡೈರಿ ಬರೆಯೋದು ನಮಗೆ ಒಗ್ಗುವುದೂ ಇಲ್ಲ. ಒಳ್ಳೆಯದೂ ಅಲ್ಲ.

ಟೆನಿಸ್ ಕವಿ ಹೊಸವರ್ಷದ ಸಂಕ್ರಾಂತಿಯಲ್ಲಿ " Ring out the old,
 Bring in the new " ಅಂತ ಹೇಳಿದ್ದಾನೆ. ಅಂದರೆ ಹಳೆ ಡೈರಿ ಬಿಸಾಡಿ
 ಬಿಟ್ಟು ಹೊಸ ಡೈರಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬಾ ಅಂತ. ವರ್ಷದ ಕೊನೇಲಿ ಅತ್ತಲಾಗಿ
 ಬಿಸಾಡಿಬಿಡುವ ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ೩೬೫ ದಿನ ಬರೆಯುವ ಕಷ್ಟ ಯಾವ ದೇವರಿಗೆ ಪ್ರೀತಿ
 ಹೇಳಿ. ಶುದ್ಧ ಹುಚ್ಚು-ಶುದ್ಧ ಹುಚ್ಚು.

— ಶ್ರೀ. ವೆಂ. ಶಾ.

—o—

.....ರಾಯರು

— ೦ —

ನಾನು ಹೋಗಿ ಕುಳಿತು ಕಾಲುಗಂಟಿಯಾದರೂ ಆತ ಅಳುತ್ತಿಲ್ಲ. ಕೆಮ್ಮು, ಸೀನು, ಎಕ್ಕಡದಿಂದ ನೆಲದ ಕೆರೆತ.....ಆಕಳಿಕೆಯ ಜೊತೆಗೆ ಹೊಡೆಚಿಟಿಕೆ ಎಲ್ಲಾ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಬರಲಿಲ್ಲ. ಸದ್ಯದಲ್ಲೇ ತುಂಡಾಗಲಿರುವ ರೇಷನ್ನಿನ ವಿಚಾರದಲ್ಲೇ ತಲ್ಲಿನನಾಗಿರುವ ಆಸಾಮಿಯಂತೆ ಇತ್ತು ಆತನ ಸ್ಥಿತಿ. ಕಣ್ಣು ಪೇಪರಮೇಲೆ ಓಡಾಡುತ್ತಿದ್ದರೂ ಮನಸ್ಸು ಬೇರೆಲ್ಲಿಯೋ— ಊಟೆಯನ್ನೋ ನಂದಿಯನ್ನೋ ಚಿಂತಿಸುವ ಸರ್ಕಾರಿ ಉನ್ನತಾಧಿಕಾರಿಗಳ ಮನದಂತೆ— ನಾಟದ್ದಂತೆ ತೋರುತ್ತಿತ್ತು. ಆತನನ್ನು ಇಷ್ಟು ಮುಳುಗಿಸಿರುವ ವಿಷಯವದೇನೆಂದು ಆತನ ಹೆಗಲಮೇಲೆ ಇಣಕಿ ಧೈರ್ಯದಿಂದಲೇ ನೋಡಿದೆ. ದೊಡ್ಡ ತಲೆಸಾಲು ದಪ್ಪಕ್ಷರಗಳಲ್ಲಿತ್ತು—“ಶ್ರೀ ಸಿಂಹರ ಜೀವನ ಚರಿತ್ರೆ”....“ನವಯುಗ ನಿರ್ಮಾಣಕ್ಕೆ ಟೊಂಕ ಕಟ್ಟಿ ನಿಂತಿರುವ ಕ್ರಾಂತಿಪುರುಷ ರಾಜಕೀಯರಂಗದ ಹುಲಿ ಶ್ರೀ ಸಿಂಹರ .. ....” ಇತ್ಯಾದಿ ಆದಿ.

ಆತ ನಾನು ಹೋದ ಮೇಲೂ ಆ ಬರಹವನ್ನು ಪುನಃ ಪುನಃ ಓದಿದರು. ಆತನು ಆ ರೀತಿ ಓದುವಾಗ ಸಿನೆಮಾ ಚಿತ್ರದಂತೆ - ಯೋಚನೆಯ ಕ್ಲೋಸ್‌ಅಪ್, ಲಾಂಗ್‌ಶಾಟ್, ಫೇಡ್‌ಔಟ್, ಫೇಡ್‌ಇನ್‌ಗಳನ್ನು - ಆತನ ಮೋರೆಯ ಬದಲಾವಣೆಗಳನ್ನು ತೋರುತ್ತಿದ್ದುದು ನನ್ನಲ್ಲಿ ಕುತೂಹಲವನ್ನು ಕೆರಳಿ, ಮರಳಿ, ಅರಳಿ ಸಿತ್ತು. ನಾನೂ ಆತನ ಆಗಿನಷ್ಟು ತಾಳ್ಮೆಯನ್ನು ಪಡೆದಿದ್ದರೆ ಎಂದೋ ಡಿಗ್ರಿ ಪಡೆದು ಒಳ್ಳೆಯ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ- ಆತನ ದಯದಿಂದ-ಇರುತ್ತಿದ್ದೆನೆಂದು ಚಿಂತಿಸಿ ನಿಡುಸುಯ್ದೆ ಕೆರಳಿದ ಕುತೂಹಲದಿಂದ ಆತನ ಕಣ್ಣನ್ನೇ—ಪೇಪರಿನ ಮೇಲೆ—ಹಿಂಬಾಲಿಸಿದೆ ಜೊತೆಗೆ ಆತನ ಮೋರೆಯನ್ನೂ ಗಮನಿಸಿದೆ.

ಆತ ಓದುತ್ತಿದ್ದುದು ರಾಜ್ಯಾಂಗ ರಚನಾ ಸಭೆಗೆ ಆ ಜಿಲ್ಲೆಯಿಂದ ಚುನಾಯಿತರಾಗಿದ್ದ ಶ್ರೀ. ಸಿಂಹರ ಬಗ್ಗೆ ಬರೆದಿದ್ದ—ಅದೂ ಆ ಪತ್ರಿಕೆಯ ವಿಶೇಷ ಸುದ್ದಿಗಾರ ಬರೆದಿದ್ದ ವಿಶೇಷ—ಲೇಖನ. ಶ್ರೀ ಸಿಂಹರ ಹುಟ್ಟಿನಿಂದ ಹಿಡಿದು ಅಂದಿನ ವರೆಗಿನ ಅವರ ಬಾಳಿನ ಸ್ಥೂಲಪರಿಚಯ. ಶ್ರೀಯುತರ ದೃಷ್ಟಿಯು ಅನುಸರಿಸಿದ್ದ ಫುಟ್‌ಪಾತಿನಲ್ಲೇ ನನ್ನ ಕಣ್ಣುಗಳನ್ನೂ ಓಡಿಸಿದೆ.

“ಶ್ರೀಯುತ ಸಿಂಹರು ೧೯.....ರಲ್ಲಿ ಇದೇ ಊರಿನಲ್ಲಿ ಕುಲೀನವಂಶದಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿದರು—ಪೇಪರನ್ನೋದುತ್ತಲೇ ರಾಯರು ಗೊಣಗಿದರು—” ನಾನು ಕಾಣನೇ ಇವನ ವಂಶಾವಳಿಯನ್ನು, ಪ್ರೈಮರಿ ಶಾಲೆಯ ಮೇಷ್ಟ್ರು ಮಗ ಕುಲೀನ...”

“ಶ್ರೀಯುತರು ೧೯....ರಲ್ಲಿ ಬಿ.ಎ ಪರೀಕ್ಷೆಯನ್ನು ಸಲೀಸಾಗಿ ದಾಟಿದರು ....” —ರಾಯರ ಮುಖ ಗಂಟಕ್ಕಿತು. ಹುಬ್ಬು ಉದಯಶಂಕರರನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿತು. ರೆಪ್ಪೆಗಳು ದೇವಲ್ ಸರ್ಕಸನ್ನು ನೆನೆಯಿತು. “ಇವನು ಬಿ. ಎ. ಮಾಡಲು ಆರು ವರ್ಷ ತೆಗೆದುಕೊಂಡದ್ದು ಯಾರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲವೇನೋ? ಕಡೆಗೂ ಪಾಸಾದದ್ದು ಇವರ ಮಾವ ಸೆನೆಟ ಮೆಂಬರಾದುದರಿಂದಲೆಂದು ಈ ಹಾಳು ಪೇಪರಿನವನಿಗೆ ಹೇಗೆ ಗೊತ್ತು ?....”

“ಶ್ರೀಯುತರು ೧೯೪೨ ರಲ್ಲಿ ಸಂಸ್ಥಾನದ ರಾಜಕೀಯಕ್ಕೆ ಧುಮುಕಿದರು. ಆಮೇಲೆ ಇತ್ತೀಚಿನ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಸರ್ಕಾರದ ಹೋರಾಟದಲ್ಲಿ ಬೆಳಕಿಗೆ ಬಂದು ಜನಪ್ರೀತರಾದರು...” —ರಾಯರ ಸಹನೆ ಮೀರಿದಂತೆ ತೋರಿತು ಅವರ ಗೊಣಗು ಸರಣಿ ಮುಂದುವರೆಯಿತು— “ಏನೋ, ಮಹಾ, ಇವನು ಕಡಿದದ್ದು, ಸಣ್ಣ ಮಕ್ಕಳನ್ನೂ, ಶಾಲಾಕಾಲೇಜು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳನ್ನೂ ಮುಂದೆ ತಳ್ಳಿ, ಕೊಲ್ಲಿಸಿ. ತಾನು ಹೇಳಿಕೆಗಳಿಂದಲೇ ಹೆಸರು ಪಡೆದದ್ದು. ಜನಪ್ರೀತನಂತೆ ...ಜನಪ್ರೀತ ... ಇವನನ್ನು ಕಂಡು ಎಷ್ಟು ಜನರ ರಕ್ತ ಕುದಿಯುತ್ತಿದೆಯೆಂಬುದನ್ನು ಕಂಡು....” ರಾಯರ ಹಲ್ಲುಗಳು ಒಂದನ್ನೊಂದು ಆಲಿಂಗಿಸಿ ಕೂಗಿದುವು. ಆಮೇಲೆ.....

“ಶ್ರೀ ಸಿಂಹರು, ಈಗಿನ ರಾಜ್ಯಾಂಗ ರಚನಾಸಭೆಯ ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ....ರಾಯರನ್ನು ವಿಶೇಷ ಸಂಖ್ಯೆಯ ಓಟುಗಳಿಂದ ಸೋಲಿಸಿದರು. ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ ಅವರು ಈಗ ರಾಜ್ಯಾಂಗ ರಚನಾಸಭೆಯ ಹಿರಿಯರೆಂಬುದನ್ನೂ ನೋಡಿದರೆ....”

....ರಾಯರ ತಾಳ್ಮೆ ಮಿತಿಮೀರಿತು. ಪೇಪರನ್ನು ನೆಲದಮೇಲೆ ರೋಷದಿಂದ ನೆಸೆಯುತ್ತ ಕೂಗಿದರು, “....ನನ್ನನ್ನು....ರಾಯನನ್ನು ಸೋಲಿಸಿದನಂತೆ....ಎಲ್ಲಾ ಮೋಸ,.... ಶುದ್ಧ ಮೋಸ ...ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲವೇ ಚುನಾವಣೆಯ ದಿನ ಇವನು ಮಾಡಿದ ಮೋಸ ?....ಅದರ ಹಿಂದಿನ ದಿನ ಇವನ ಕಾರು ಎಲ್ಲಿಗೆಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಿತ್ತೆಂಬುದನ್ನು ನಾನರಿಯೇನೇ? ಈಗ ಮಾತನಾಡಿ ಇನ್ನೇನು ಪ್ರಯೋಜನ?....” ರಾಯರು ಇನ್ನೂ ಏನೇನೋ ಕೂಗಿಕೊಳ್ಳುವುದರಲ್ಲಿದ್ದರು.... ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿ....ಒಂದು ಸಣ್ಣ ಶಿಪಾರಿಸಿಗಾಗಿ, ರಾಜ್ಯಾಂಗ ರಚನಾಸಭೆಯ ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಶೇವಣಾತಿಯನ್ನೂ ಕಳೆದುಕೊಂಡ ಶ್ರೀಯುತ ... ರಾಯರನ್ನು ನೋಡುವುದು ಅಳಿಯನಿಗೂ ಕೂಡ ತರವಲ್ಲವೆಂದು —‘ತರವಲ್ಲ ಬಂಡಿ ಬಿಡು’ ಎಂಬ ನಾಟಕದ ಹಾಡು ಜ್ಞಾಪಕ ಬಂದು, ಹಿಂದಿನ ರಾತ್ರಿ ಕೀಚಕವಧೆಯನ್ನು ನೋಡಿದುದು ದಂಡವಾಗಲಿಲ್ಲವೆಂದು ಕೊಂಡು—ಸಪ್ತಮೋರೆಯಿಂದ ಅಲ್ಲಿಂದ ಕಂಚಿ, ಕಿತ್ತಿ.....

ಬೀದಿಗೆ ಕಾಲಿಟ್ಟಾಗ ಮಲ್ಲೇಶ್ವರದ ಬಸ್ ಹೊರಟುಹೋದುದು ಕಣ್ಣಿಗೆ ಬಿದ್ದು ಪುನಃ ಮಾವನ ಮನೆಯನ್ನೇ ಹೊಕ್ಕು.

— ಹೆಚ್ ಎನ್. ಮೂರ್ತಿ.

ಸಾತಾಳದಲ್ಲಿ ಪಾಪಯ್ಯ

(೧೨. ಪುಂಗನೂರು ಪಾಪಯ್ಯನ ಪುನರಾಗಮನ)

ಸಾತಾಳದಲ್ಲಿಲ್ಲ ಹಾಹಾಕಾರ ; ಪುಂಗನೂರು ಪಾಪಯ್ಯನ ಪತ್ನಿ ಇಲ್ಲದೇ ಹೋದದ್ದು ಕಾರಣ ತಮ್ಮ ವೃತ್ತಿ ರಹಸ್ಯಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಬಯಲಿಗೆಳೆದರು, ಎಚ್ಚರಿಕೆಯಿಂದ ಒಬ್ಬರ ಹೆಸರನ್ನೂ ಬಿಟ್ಟುಕೊಡದೆ ಚಾತುರ್ಯದಿಂದ ತನ್ನ ಕೆಲಸ ಸಾಧಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದ ಪಾಪಯ್ಯನ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಪ್ರಮುಖ ಸಾತಾಳವಾಸಿಗಳಿಗೆಲ್ಲ ಒಂದು ಅಲಾಯಿದ ಮನುತೆ.

ಇರಲಿ. ನನ್ನ ಈ ಸಲದ ಭೇಟಿ ಟ್ಯಾಕ್ಸಿ ಡ್ರೈವರ್‌ಗಳ ಸಂದಿಗೆ. ಖಾಕಿ ಉಡುಪು, ಮುಖಮಲ್ ಕರೀ ಟೋಪಿ, ಪಂಜಾಬ್ ಮೋಜಾ, ಎಡತೋಳಿನ ಮೇಲೆ ರಾರಾಜಿಸುವ ನಂಬರಿನ ಲೋಹದ ಬಿಲ್ಲೆ - - ಇತ್ಯಾದಿಗಳಿಂದಲಂಕೃತ ನಾಗಿದ್ದ ಡ್ರೈವರನ್ನಾರಿಸಿ ಒಂದು ಟ್ಯಾಕ್ಸಿ ಹತ್ತಿದೆ

“ ಎಲ್ಲಿಗೆ ? ” ಅಂದ, ಸಾರಥಿ.

“ ಯಾವುದಾದರೂ ಒಳ್ಳೇ ಹೋಟೆಲಿಗೆ ನಡಿ. ಕಾಫಿ ಚೆನ್ನಾಗಿರಲಿ ” ಅಂದೆ-

ಮೊದಮೊದಲು ಆತನಿಂದ ಸಮಾಚಾರಗಳನ್ನು ಹೀರುವುದು ಸ್ವಲ್ಪ ಪ್ರಯಾಸವಾಯಿತು. ಕ್ರಮೇಣ ನನ್ನ ಸಾಧುಪ್ರಕೃತಿ ಆತನಿಗೆ ಅರಿಕೆಯಾದ ಮೇಲೆ ವಿಷಯಗಳು ಒಂದೊಂದಾಗಿ ಹೊರ ಬಂದವು.

“ ಈಚೆಗೆ ಹ್ಯಾಗಿದೆ ನಿಮ್ಮಗಳ ಸಂಸಾದನೆ ? ”

“ ನಂ ಸಂಸಾದನೇನ ಏನು ಕೇಳಿರಿ, ಬಿಡಿ. ಒಂದೇ ರೀತಿ ಇರುತ್ತೆ. ವೆಟ್ರೋಲು ಬೆಲೆ ಜಾಸ್ತಿ ಆದಾಗ್ಯೂ ಗಿರಾಕಿಗಳಿಂದ ವಸೂಲು ಮಾಡ್ತೀವೆ ಹೆಚ್ಚು ಬಾಡಿಗೆ, ಅಷ್ಟೆ. ”

“ ಅದೂ ರೇಷ್ ವೆಟ್ರೋಲು ಬೇರೆ - - ”

ಅಲ್ಲಿಂದ ಪ್ರಾರಂಭವಾಯಿತು, ಆತನ ಮಾತಿನ ಮಳೆ. ಅವನು ಒದಗಿಸಿದ ಸುದ್ದಿಯೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಸದ್ಯಕ್ಕೆ ಬರೆಯಲು ಪುರಸೊತ್ತಿಲ್ಲವಾದರೂ ಮುಖ್ಯವಾದ ಸಂಗತಿಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಸಂಗ್ರಹಿಸಿದ್ದೇನೆ.

“ ಕೇಳಿ. ಪೆಟ್ರೋಲಿನ ಅಭಾವ ಹೆಚ್ಚಿದಷ್ಟು ನಮಗೆ ಅನುಕೂಲ ಜಾಸ್ತಿ ”

“ ಅರ್ಥವಾಗಲಿಲ್ಲ ! ”

“ ವಿವರಿಸ್ತೇನೆ. ನೋಡಿ, ನಾನು ಮೋಟಾರು ಓಡಿಸಿ ಸಂಪಾದಿಸೋದು ನನ್ನೊಬ್ಬನ ಕಾಫಿ, ಸಿಗರೇಟುಗಳ ಖರ್ಚಿಗೇ ಸಾಲೋಲ್ಲ. ನನ್ನ ವರಮಾನವೆಲ್ಲ ಪೆಟ್ರೋಲು ವ್ಯಾಪಾರದಿಂದ ಬರುತ್ತೆ. ”

“ ಪೆಟ್ರೋಲು ಬಂಕ್ ಬೇರೆ ಇಟ್ಟಿದೀರೇನು ನೀವು ? ”

“ ಇಲ್ಲೋಡಿ ನನ್ನ ಪೆಟ್ರೋಲು ಬಂಕ್ ” ಅಂದದ್ದೇ ಆತ ಒಳಜೇಬಿಗೆ ಕೈ ಇಳಿಬಿಟ್ಟು ಒಂದು ಉದ್ದನೆಯ ರಬ್ಬರ್ ಕೊಳವೆಯನ್ನು ಈಚೆಗೆಳೆದ.

“ ಅರ್ಥವಾಗಲಿಲ್ಲ ” ಅಂದೆ ಮತ್ತೆ.

“ ಕೇಳಿ. ಪೆಟ್ರೋಲಿನ ಬೆಲೆ, ಕೂಪನಿಗೆ ಕೊಂಡರೆ ಎರಡು ರೂಪಾಯಿ ಚಿಲಿ. ನಮ್ಮದೆಲ್ಲ ಕೂಪನಿಲ್ಲದ ಪೆಟ್ರೋಲು ವ್ಯಾಪಾರವೇ. ನನ್ನ ರೇಟು ಹತ್ತರಿಂದ ಇಪ್ಪತ್ತರವರೆಗೆ ಇರುತ್ತೆ, ಸಮಯ ಸಂದರ್ಭ ಇದ್ದಹಾಗೆ. ಈ ಪೆಟ್ರೋಲನ್ನು ಸಂಪಾದಿಸೋದಕ್ಕೆ ಮುಖ್ಯ ಸಾಧನ ಈ ಗುಳ. ”

“ ಎಲ್ಲಿಂದ ಸಂಪಾದಿಸ್ತೀರಿ ಪೆಟ್ರೋಲನ್ನು ? ”

“ ಹೀಗೇ ಅಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲಿ, ಪಾರ್ಕಿನಲ್ಲಿ, ಸಿನಿಮಾದಲ್ಲಿ, ಸ್ಟೇಷನ್ನಲ್ಲಿ, ಬೇವಾ ರಸಿ ಗ್ಯಾರೇಜುಗಳಲ್ಲಿ, ಸರ್ಕಾರಿ ವಾಹನಗಳಿಂದ, ಎಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕಿದರೆ ಅಲ್ಲಿ, ಅಂತ ಎಷ್ಟೋ ಜನ ಎಷ್ಟೋ ಕಾರುಗಳಿಂದ ಎಳೆದುಬಿಡ್ತಾರೆ ಪೆಟ್ರೋಲನ್ನು, ಈ ಕೊಳವೆಯಿಂದ. ಆದರೆ ನಾನು ಅಂಥಾ ಕಳ್ಳತನಕ್ಕೆ ಕೈಹಾಕೋದಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲೆಗ್ರಹಚಾರ ಹೇಳಿ. ನಾನು ಮಾಡೋದಿಷ್ಟೆ. ನಾನು ಓಡಿಸೋ ಮೋಟಾರಿನ ಹಾಗೇ, ಅದರಲ್ಲಿ ತುಂಬಿಸೋ ಪೆಟ್ರೋಲೂ ನನ್ನದಲ್ಲ. ದಿನಾ ಅರ್ಧ ಮುಕ್ಕಾಲು ಗ್ಯಾಲನ್ ಎಳೆದು ಬಿಡ್ತೇನೆ ಅದರಿಂದ ಅಷ್ಟೇ. ಲೆಕ್ಕ ತೋರಿಸೋದಕ್ಕೆ ಮಿಟರ್ ಇದ್ದೇ ಇದೆ. ಹೆಚ್ಚು ಬಾಡಿಗೆ ಒಪ್ಪಿಸೋದಕ್ಕೆ ಗಿರಾಕಿಗಳಂತೂ ತಯಾರು. ”

“ ಬೇರೆ ಮಾರ್ಗ ಯಾವುದೂ ಇಲ್ಲವೇ, ಇಂಥಾ ಪೆಟ್ರೋಲು ಸಂಪಾದನೆಗೆ - - - ”

“ ಕೇಳಿ. ಕೆಲವು ಪೆಟ್ರೋಲು ಬಂಕುಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಮಾಡೋ ಹುಡುಗರ ಜುಟ್ಟುಗಳನ್ನು ಕೈಲಿ ಹಿಡಿದಿಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ. ಅವರು ಗಿರಾಕಿಗಳ ಕಾರುಗಳಿಗೆ ತುಂಬಿಸೋ ಪೆಟ್ರೋಲಿನಲ್ಲಿ ಒಂದೊಂದು ಗ್ಯಾಲನಿಗೆ ಇಷ್ಟಿಷ್ಟು ಅಂತ ಉಳಿಸಿಕೊಂಡು ನನಗೆ

ಮುಟ್ಟಿಸುತ್ತಾರೆ. ಅದನ್ನು ವಿಲೇವಾರಿ ಮಾಡಿ ಬಂದ ಉತ್ಪತ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಹುಡುಗರಿಗೆ ತಕ್ಕ ಕರ್ಮಾರ್ಥ ಇದ್ದೇ ಇರುತ್ತೆ ಅನ್ನಿ.”

“ ಈ ಕಾಳಸಂತೆ ಪೆಟ್ - - - ಕ್ಷಮಿಸಿ - - - ಕೂಪನಿಲ್ಲದ ಪೆಟ್ರೋಲಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಡಿಮಾಂಡ್ ಇದೆಯೋ ? ”

“ ಅದೇನೇಳ್ತೀರಿ ! ರಬ್ಬರು ಕೊಳಾಯಿ ಜೇಬಿನಲ್ಲಿ ಕಂಡರೆ ಸಾಕು, ಜನ ಮುತ್ತಿಬಿಡ್ತಾರೆ ನಮ್ಮನ್ನು. ಕೈಲಿ ಅಡ್ವಾನ್ಸಿಗೆ ಕೊಡೋಕೆ ತಯಾರು. ಎಷ್ಟೋ ಜನ, ದುಡ್ಡನ್ನೂ - - - ಮೊನ್ನೆ ಒಬ್ಬ ವರ್ತಕರ ಮನೆ ಮದುವೆ - - ಓಡಾಟದ ಸಂಭ್ರಮ - - - ಒಂದೇ ದಿನದಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ಏವತ್ತು ಗ್ಯಾಲನ್ ಸಪ್ಲೈಪೂಡಿದೆ - - - ಠನ್ ಠನ್ ಅಂತ ಎಣಿಸಿದರು ಅಡ್ವಾನ್ಸಿಗೆ, ಸಾಹುಕಾರ್ಯ, ಏನೂರು ರೂಪಾಯಿಗಳ್ಳು - - - ”

“ ಅದು ಹ್ಯಾಗೆ ಅಷ್ಟೊಂದು - - - ”

“ ಒಂದು ಸುಲಭವಾದ ದಾರಿ ಇದೆ. ಕಾರುಮಾರೋ ಆಸಾಮಿಗಳು ಕೆಲವರು ಬುದ್ಧಿವಂತಿಕೆಯಿಂದ ಕೂಪನ್ನು ಮಾತ್ರ ಭದ್ರಮಾಡಿಟ್ಟಿರುತ್ತಾರೆ. ಅಂಥವರು ಸಮಯಕ್ಕೆ ಒದಗುತ್ತಾರೆ - - ಇನ್ನೂ ಎಷ್ಟೆಷ್ಟೋ ದಾರಿಗಳಿವೆ. ಆದರೆ ಒಂದೊಂದರಲ್ಲೂ ಒಂದೊಂದು ಅನುಕೂಲ ಅನಾನುಕೂಲ ಇದ್ದೇ ಇರುತ್ತೆ— ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಹೇಳ್ತೀನೆ. ಮೊನ್ನೆ ನಡೆದ ವಿಚಾರ. ನನಗೆ ತಿಳಿದ ಡ್ರೈವರೇ, ಒಬ್ಬ ಮಿಲ್ ಡೈರೆಕ್ಟರ ಮನೇಲಿ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ್ದ. ಕಾಳಸಂತೆಲಿ ಪೆಟ್ರೋಲಿಗಿರೋ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಕಂಡುಕೊಂಡ. ಅವರು - ಇವರು ಮಾಡ್ತಿದ್ದದ್ದನ್ನು ನೋಡಿ, ತಾನೂ ಒಂದು ರಬ್ಬರು ಕೊಳಾಯಿ ಸಂಪಾದಿಸಿದ. ಡೈರೆಕ್ಟರ ಕಾರಿಗೆ ಪ್ರಯೋಗಿಸಿದ. ಫಲಿತಾಂಶ ಏನು ಗೊತ್ತೆ ? ಅವನು ಹೀರಿದ ಎಳೆತದಲ್ಲಿ ಅರ್ಧ ವೈಂಟು ಪೆಟ್ರೋಲು ಹೊಟ್ಟೆಗೆ ಸೇರಿ, ಕೂತಹಾಗೇ ತಲೆಸುತ್ತಿ ಉರುಳಿದ. ನೋಡಿದೋರು ಯಾರೋ ಪುಣ್ಯಾತ್ಮರು ಆಸ್ಪತ್ರೆಗೆ ಎಳೆದು ಹಾಕಿದರು ಅನ್ನಿ - - - ”

“ ಎಲ್ಲೋ ಎಳೆನಿಂಜಿಕಾಯಿ ಇರಬೇಕು ! ”

“ ಅಷ್ಟಲ್ಲದೇ ಮತ್ತೆ ! - - - ” ಅನ್ನುತ್ತ ಎದ್ದು ನಿಂತು ತನ್ನ ಹಿಟ್ಟರ್ ಮಿಸೆಗೆ ತಗಲಿದ್ದ ಕಾಫಿಯನ್ನೊರಿಸಿಕೊಂಡು, ಹೋಟಲ ಬಾಗಿಲಲ್ಲೇ ನಿಲ್ಲಿಸಿದ್ದ ಮೊಟಾರಿನ ಮೊಟರಿನ ಕಡೆ ಕಣ್ಣು ಹೊರಳಿಸಿದ ನಾನೂ ಇಂಗಿತವನ್ನು ಕಂಡು ಕೊಂಡು ಅವನನ್ನು ಹಿಂಬಾಲಿಸಿದೆ ಹೊರಕ್ಕೆ.

—ಶುಭಗನೂರು ಪಾಪಯ್ಯ.

ಸರ್ವಜ್ಞನ ಸೂಕ್ತಿ

ಡಚ್ಚರಂದೀಸ್ವಿನಲಿ ಮಚ್ಚರವ ಹೂಡಿಹರು ;
 ಎಚ್ಚರವ ತಪ್ಪಿ ನಡೆದವರು,
 ಕೆಚ್ಚಗೆರೆಯಕ್ಕು, ಸರ್ವಜ್ಞ.

ಕೊಟ್ಟ ಬಟ್ಟೆಯೇ ಲೇಸು ; ಕೆಟ್ಟ ಅಕ್ಕಿಯೇ ಲೇಸು ;
 ಪಟ್ಟಾಭಿ ಮಾತು ಒಲು ಲೇಸು ;
 ನಡುವಿಂಗಿ ಬಿಟ್ಟೇ ಲೇಸು, ಸರ್ವಜ್ಞ.

ಕಸಿದಲ್ಲಿ ಬಿಡೆ ಲೇಸು, ಬಿಸಿಲಲ್ಲಿ ಕೊಡೆ ಲೇಸು,
 ಕೊಸುರಿಗಾ ಲಂಚವಿರೆ ಲೇಸು,
 ಸಭೆಗೆಲ್ಲ ಕಿವುಡರೇ ಲೇಸು, ಸರ್ವಜ್ಞ.

ಅಡಿದಾ ಮಾತಿಂಗಿ ಮಾಡಿದಾ ಫಲ ಸಾಕ್ಷಿ ;
 ನೋಡಿದಾ ಸಿನಿಮ ಹೊಲಸಿಂಗಿ,
 ಕಣ್ಣ ಬೇನೆಯೇ ಸಾಕ್ಷಿ, ಸರ್ವಜ್ಞ.

ವೇಟೆಯಾ ವರ್ತಕನ ಕರಿ ಕತ್ತಲೆಂದಾರು,
 ನಾಚಿಕೆಯನೀಗಿ ಮೂರನೆಯ ಮಹಡಿಯಲಿ
 ನೀಟಾಗಿ ನಿಲುವ, ಸರ್ವಜ್ಞ.

ಹಚಾನುತ್

—) —

ಹೊಸಾ ಹೊಸ ಸೆಲೂ ಅದು. ಹೊಸದಾಗಿ ಶುರುವಾಡಿದ್ದಾತ. ಗಾಜಿನ ಬಾಗಿಲು, ಬಣ್ಣದ ದೀಪ, ಸುಣ್ಣದ ಗೋಡೆ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಬಲು ಅಂದವಾಗಿ ಏರ್ಪಡಿಸಿದ್ದ.

ಭಾನುವಾರ ಕ್ಷೌರಕ್ಕೆ ಲಕ್ಷಣ ಎಂದು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋದ. ಏಳುವರೆ ಎಂಟು ಗಂಟೆ ಇರಬಹುದು - ಅಲ್ಲಿ ಆಗಲೇ ಒಂದು ಕ್ಯಾ ಕೂಡಿತ್ತು. ನಾನೊಂದು ಬೆಂಚಿನ ತುದಿಯಲ್ಲಿ ಕೇಕಲನಾನು ಸಂವತ್ಸರದ ಪತ್ರಿಕೆ ಹಿಡಿದು ಕುಳಿತೆ. ಕ್ಷೌರಿಕ ಒಂದೆರಡು ಬಾರಿ ನನ್ನ ಮುಖ ನೋಡಿ ಹುಸಿನಗೆ ಬೀರಿದ - ಬಂದ ಆಗಂತುಕ ಹೊಸಬನಾದರೂ ಹಳಬರಂತೆ ಭಾವನೆ ಬರಲಿ ಈ ಉಪಚಾರದಿಂದ - ಅಂತ. ನನ್ನ ಸರದಿ ಬಂತು. ಪೀಠದಲ್ಲಿ ನನ್ನನ್ನು ಕರೆದು ಕೂರಿಸಿದ. ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದ .. .... ಕನ್ನಡಿಯಮೇಲೆ ಅಷ್ಟೇ ಎಳೆಬಿಸಿಲು ಬಂದಿತ್ತು.

“ ಏನುಸ್ವಾಮಿ ? ಕನ್ನಡಿ ತೆಗೆದಿಟ್ಟರೆ ತಮ್ಮದೇನೂ ಅಡ್ಡಿಯಿಲ್ಲವಲ್ಲಾ ? ಬಿಸಿಲು ಬಿದ್ದರೆ ಕನ್ನಡಿ ಕೆಡುತ್ತೆ ” ಎಂದ. ‘ ಆಗಲಿ ’ ಎಂದೆ ಕನ್ನಡಿ ತೆಗೆದು ನೆಲಕ್ಕಿಟ್ಟೆ.

ಅರ್ಧಗಂಟೆ ಕಳೆದಿರಬಹುದು. ಕಿವಿಯ ಬಳಿ ಏನೂ ಕಡಿದಂತೆ ತೋರಿತು. ಮಿಷನ್ ದೋಷವೆಂದು ಅದನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಿ ಕೆಲ್ಸ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದ. ಎರಡು ಮೂರು ಸಾರಿ ಹೀಗೆ ನಡೆಯಿತು. ಅಂತೂ ಒಂಭತ್ತು ಘಂಟೆಗೆ ಮುಗಿಸಿದ ಅವನ ಕೈಗೆ ಒಂದು ರೂ. ನೋಟನ್ನಿಟ್ಟೆ.

“ ಚಿಲ್ಲರೆ ಇಲ್ಲ ಸ್ವಾಮಿ, ಸಾಯಂಕಾಲ ಕೂಡಿ ಪರವಾ ಇಲ್ಲ. ನಿಮ್ಮ ನಂಬಿಕೆ ನಮಗಿದೆ ” ಎಂದ. ಇದೇನು ಈ ರೀತಿ ನನ್ನನ್ನು ನಂಬಿ, ದುಡ್ಡು ಬಿಡುತ್ತಾನಲ್ಲಾ ಎಂದು ಯೋಚಿಸಿದೆ. ಹಾಗೆಯೇ ಮನೆಗೆ ಬಂದೆ. ಅಕೆ ನೀರು ಕೊಡುವಾಗ ನನ್ನ ಮುಖವನ್ನು ನೋಡಿ “ ಏನು ? ಕಿವಿಯಲ್ಲದ್ದ ಲವಂಗದ ಹೂವನ್ನು ಮಾರಿಬಿಟ್ಟಿರೇನು ? ಈಗೀಗ ನೀವು ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಮಾರುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದಿರಿ. ನನಗೆ ಮುಂಚೆಯೇ ತಿಳಿದಿದ್ದರೆ... ಹಾಗೆ .. ಹೀಗೆ ” ಎಂದು ಗೊಣಗುತ್ತಿದ್ದಳು. ಅವಳನ್ನು ಸಮಾಧಾನಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ದಾರಿ ತೋಚಲಿಲ್ಲ. ನಂತರ ಮನೆಯಲ್ಲಾ ಹುಡುಕಿದೆ. ಸಿಕ್ಕಲಿಲ್ಲ. ಹಾಗೆಯೇ ಕ್ಷೌರಮಾಡಿಸಿದಾಗ ಕಿವಿ ಕಡಿದ ನೆನಪು ಬಂತು. ಕ್ಷೌರಿಕ ಕನ್ನಡಿ ತೆಗೆದಿಟ್ಟದ್ದು, ಉಪಕಾರಮಾಡಿದ್ದು

ಎಲ್ಲವೂ ಜ್ಞಾಪಕಕ್ಕೆ ಬಂತು. ನನಗೆ ತಿಳಿಯದಂತೆ ಏನೋ ನೆಪ ಹೇಳಿ ಕನ್ನಡಿ ತೆಗೆದಿಟ್ಟು, ತನ್ನ ಮುಂದಿನ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಉಪಯೋಗಮಾಡಿಕೊಂಡನಲ್ಲಾ, ಒಳ್ಳೇ ಘಾಟೆ - ಎಂದು ಆಗ ತಿಳಿಯಿತು. ಅವನ ಮುಂದಾಲೋಚನೆಗೆ ಬೆಲೆಕೊಟ್ಟೆ. ಎಲ್ಲರಿಗಿಂತ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಹಜಾಮತ್ ಮಾಡಿದನೆಂದು ಆಗ ತಿಳಿಯಿತು. ಪೋಲೀಸಿಗೆ ಕಂಪ್ಲೇಂಟ್ ಕೊಡೋಣವೆಂದರೆ, ಕಳೆದ ಸಾಮಾನ್ಯನ ಬೆಲೆಗಿಂತಲೂ ಹಣ ಜಾಸ್ತಿ ಬೇಕೆಂದು ಸುಮ್ಮನಾದೆ. ಅವನಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕಾದ ಚಿಲ್ಲರೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಇನ್ನು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಬಾರದೆಂದು ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಿದೆ, ಆಕೆಗೂ ನಡೆದ ಸಂಗತಿ ವರದಿಮಾಡಿದೆ. ನಂಬಿದಂತೆ ತೋರಲಿಲ್ಲ.

ಮಧ್ಯಾಹ್ನದ ನಂತರ, ಅವನಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಿ ಚಿಲ್ಲರೆ ಕೊಟ್ಟೆ.

“ ಸ್ವಾಮಿ, ನಾಳೆ ಕೊಟ್ಟರೂ ಪರವಾಯಿರಲಿಲ್ಲ. ನಿಮ್ಮ ಹತ್ತಿರ ಇದ್ದರೆ ನಮ್ಮ ಹತ್ತಿರ ಇದ್ದಹಾಗೇ ಸರಿ” ಎಂದ “ ಅದ್ದರಿಂದಲೇ ನೀನು ನನ್ನ ಲವಂಗದ ಹೂವು ತೆಗೆದದ್ದು ನಿನ್ನ ಹತ್ತಿರ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದೀಯೆ ಎಂದು ಹೇಳುವವನಾಗಿದ್ದೆ ಆದರೆ ಸುಮ್ಮನೆ ಜಗಳಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಎಂದು ಕೇಳಲಿಲ್ಲ. ಅವನನ್ನು ನುಂಗುವಷ್ಟು ಕೋಪ ನನಗೆ ಬಂದಿತ್ತು

“ ಏನುಸ್ವಾಮಿ, ತಮ್ಮ ಮುಖಾ ನೋಡಿದರೆ ಏಕೋ ಹುಷಾರಿಲ್ಲಾಂತ ಕಾಣುತ್ತೆ ” ಎಂದು ಮತ್ತೆ ಘಾಯದಮೇಲೆ ಬರೆ ಎಳೆದ

“ ಈಗೀಗ ಹುಷಾರಿದ್ದಷ್ಟೂ ಸಾಕಾಗೋದಿಲ್ಲ ” ಎಂದು ಹೇಳಿ ಭಾರವಾದ ಮನಸಿನಿಂದ ಮನೆಗೆ ಬಂದೆ.

- ಎಚ್.ಜಿ. ಸ್ವಾಮಿ.

— 0 —

ಕೈಲಾಸಂ ದಿನಾಚರಣೆ

ಬುಳ್ಳಾಪುರದ ನಿವಾಸಿಗಳಾದ ನಾವು ಕೈಲಾಸಂ ದಿನಾಚರಣೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಒಂದು ಸಭೆ ಕೂಡಿಸಿದೆವು. ಭಾಷಣಕ್ಕೆ ಯಾರನ್ನು ಹಿಡಿದು ತೆರುವುದು, ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾರು? ಕಡೆತನಕ ಕದಲದಂತಿರುವವರನ್ನೆ ಕಾಡಿಸಿ ಕರೆತರಬೇಕೆಂದು ನಿರ್ಧರಿಸಿದೆವು. ಕೈ ರವರ ಒಂದು ಪಟ, ಒಂದು ಹಾರ, ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ಭಾಷಣಕಾರರಿಗೆ ಬರೀ ಅಭಿನಂದನೆಯೇ ಸಾಕೆಂದು ತೀರ್ಮಾನಿಸಿದೆವು. ಕೈಲಾಸಂ ರವರ ಪರಿಚಿತ ವೈದ್ಯರೊಬ್ಬರು ನನ್ನ ಮಿತ್ರನ ನಾಡಿ ಹಿಡಿದು ನಾಲಿಗೆ ನೋಡಿ ನಾಯಿಕೆಮ್ಮು, ನಾಯಿಕೊಡೆ ಹುರಿದು ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಬೆರಸಿ ನಾಲ್ಕು ಸಲ ಬಾಯಿ ಮುಕ್ಕಳಿಸಿ ಉಗುಳಬಿಡಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದರು. ಆ ಗುರುತಿನ ಮೇಲೆ ಆ ವೈದ್ಯರನ್ನೆ ಭಾಷಣಕ್ಕೆ ಗುರಿಮಾಡಲು ಯತ್ನಿಸುವುದಾಗಿ ಆ ನನ್ನ ಮಿತ್ರರು ಹೇಳಿದರು.

ತಳಿರು ತೋರಣಗಳಿಂದ ಸಭೆ ಕೆಕ್ಕರಿದಿದೆ. ವೈದ್ಯರು ಕೊಂಚ ವಯಸ್ಸಾದ ವ್ಯಕ್ತಿ, ಎಂದೂ ಭಾಷಣಮಾಡಿದ ಅಭ್ಯಾಸವಿಲ್ಲ, ಆದರೂ ಕೆನೆಯಬೇಕೆಂಬ ಕೂತೂಹಲ. ನನ್ನ ಮಿತ್ರ ಮೊದಲು ವೈದ್ಯರನ್ನೂ ಯಾರೂ ಸಿಕ್ಕದಿದ್ದುದರ ಪ್ರಯುಕ್ತ ಅಧ್ಯಕ್ಷನಾದ ನನ್ನನ್ನೂ ಪರಿಚಯ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟ. ಅವನು ಸಭಾಕಂಪಕ್ಕೇಡಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದು ಜನಗಳಿಗೆ ಕೇಳಿಸದಿದ್ದರಿಂದ ಸಭಿಕರು ಅವರವರ ಗೃಹಕೃತ್ಯದಲ್ಲಿ ತಲ್ಲೀನರಾಗಿದ್ದರು. ಆಮೇಲೆ ವಿಚಾರಿಸಿದ್ದರಲ್ಲಿ ಅವನು ಹೇಳಿದ್ದು ಅವನಿಗೇ ಕೇಳಿಸಲಿಲ್ಲವೆಂದು ತಿಳಿದು ಬಂತು. ನಾನು ಕೆಮ್ಮಿ ಗಂಟಲು ಸರಿಮಾಡಿಕೊಂಡು ವೈದ್ಯರನ್ನು ಭಾಷಣಕ್ಕೆಳೆಯುವಂತೆ ಕೇಳಿಕೊಂಡೆ. ಅವರು ಎದ್ದು ಗಂಟಲು ಸರಿಮಾಡಿಕೊಂಡು ಲವಂಗ ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದರು ಅವರದೇ ಆದ ಶೈಲಿಯಲ್ಲಿ.

“ಫ್ರೆಂಡ್ಸ್‌ರೇ ಮತ್ತು ಫ್ರೆಂಡ್ಸ್‌ರೇ (ಪ್ರೀಲಿಂಗ) ನನಗೆ ಈ ದಿನಾಚರಣೆಯಲ್ಲಿ ಮಾತಾಡುವ ಅವಕಾಶಕೊಟ್ಟುದಕ್ಕಾಗಿ ನಿಮಗೆಲ್ಲಾ ಅಭಿನಂದನೆ— ಕೈಲಾಸಂ ಒಂದು ಮಹಾಜ್ಯೋತಿ. ಅದರ ಪ್ರಕಾಶದ ಉಪಕಾರ ಪಡೆಯುವ ಕೆಲಸ ನಿಮ್ಮದು. ಅವರ ವಿಚಾರ ನನಗೆ ತಿಳಿದಷ್ಟು ಯಾರಿಗೂ ತಿಳಿದಿಲ್ಲವೆಂದರೆ ಅತಿಶಯೋಕ್ತಿಯಾಗಲಾರದು. — ಅವರನ್ನು ನಾನು ಮೊದಲು ನೋಡಿದ್ದು ಅವರಿಗೆ ಎದೆನೋವು ಬಂದಾಗ. ಆದರೂ ಅವರ ಎದೆಬಡಿತ ನಾಡಿಯ ನುಡಿ ಎರಡೂ ತೃಪ್ತಿಕರವಾಗಿದ್ದಿ ತೆಂದರೆ ಅತಿಶಯೋಕ್ತಿಯಾಗಲಾರದು. ಅಷ್ಟೊಂದು ಧೂಮಪಾನಿಗಳಾದರೂ ಅವರ ಶ್ವಾಸಕೋಶವನ್ನು ಎಕ್ಸ್‌ರೇಲಿ ನೋಡಿದ ಸಾನೇ ಕೃತಾಂತ ; ಏಕೆಂದರೆ

ಕೆಟ್ಟ ಸುಳಿಯೇ ಅದರಲ್ಲಿರಲಿಲ್ಲ. ಅವರ ಕಣ್ಣುಗಳನ್ನು ಎಳೆದು ನೋಡಿದಾಗ ರಕ್ತವು ತೃಪ್ತಿ ಕರನಾಗಿತ್ತು. ನಾಲಿಗೆಯಲ್ಲಿ ದೋಷವಿರಲಿಲ್ಲ — ಡಿಯೋಡಿ ವೆಪ್ಪಿನ್ ಎಂಬ ಗುಳಿಗೆಯನ್ನು ನುಂಗಲು ಕೊಟ್ಟಾಗ ....ಅವರ ಕೈಯ ಮಾಂಸಖಂಡಗಳ ಬಿಗಿ ತಿಳಿಯಿತು. ಒಂದು ದಿನವೂ ಮೈ ಕೈ ನೋವೆಂದವರಲ್ಲ. ಆಸ್ಪಿರಿನ್ ಕೊಟ್ಟ ನೆನಪೇ ನನಗಿಲ್ಲ.....ವೈದ್ಯನ ವ್ಯಾಧಿ ಬರೆದದ್ದು ನನ್ನ ನೆನಪಿಗಾಗಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಅತಿಶಯೋಕ್ತಿಯಾಗಲಾರದು — ನಾನು ಇತ್ತ ಆಯುರ್ವೇದವೂ ಅಲ್ಲದೆ ಪೂರ್ತಿ ಆಲೋಪತಿಯೂ ಅಲ್ಲದೆ ಹೋಮೋಪತಿಯೂ ಆದದ್ದು ನೋಡಿ 'ತ್ರಿಶಂಕು' ನಾಟಕ ಒರೆಯಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದರೆಂಬುದಕ್ಕೆ ಆಧಾರವಿಲ್ಲ. ನನ್ನ ಮನೆ ಆಡಳಿತಕ್ಕೂ 'ಹೋಂ ರೂಲಿಂಗ್' ಕೆಲವರು ಜೋಲಿಸುವುದು ತಪ್ಪು. ನನ್ನ ಬಡಾಯಿಗೆ ಮರುಳಾಗಿ ಬಂಡವಾಳವಿಲ್ಲದ್ದೆಂದು ನೀವು ಅಂದರೂ ನಾನು ಕಡೆಯದಾಗಿ ಟೊಳ್ಳು ಟೊಳ್ಳು ಗಟ್ಟಿ ಗಟ್ಟಿಯೇ ಎಂದು ಹೇಳದೆ ವಿಧಿಯಿಲ್ಲ .....ಇಷ್ಟು ಸಾವಕಾಶವಾಗಿ ಕೇಳಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ನಿಮಗೆಲ್ಲಾ ವಂದನೆಗಳು..... ಜೈ ಹಿಂದ್ ” ಎಂದು ಅರ್ಧ ಗಂಟೆಗೆ ಮುಂಚೆಯೇ ಶುರುವಾಗಿದ್ದ ಕರತಾಡನಗಳ ನಡುವೆ ಕುಳಿತರು. ನಾನು ನಿಲ್ಲದ ಕರತಾಡನಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ವಧಕ್ಕರಿಸಿ ವೇಳಿದ್ದಾಯಿತು.

ಇಷ್ಟು ಹೇಳಿ ನನ್ನ ಭಾಷಣ ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ ಎಂದಮೇಲೆ—ಎದುರುಗಡೆಯೇ ತೂಕಡಿಸುತ್ತಿದ್ದವರು 'ಒಳ್ಳೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದಿರಿ, ಮುಗಿಸಿದ್ದು' ಎಂದದ್ದು ಕೇಳಿಸಿದರೂ ಕೇಳಿಸಿಕೊಳ್ಳದವನಂತೆ ನಟಿಸಿದೆ.

ಸಭೆ ಭರಕಾಸ್ತಾಯಿತು. ಬಂದ ಜನದ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಕೇಳಬೇಕೆಂದು ಗುಂಪಿನಲ್ಲಿ ನುಗ್ಗಿದಾಗ ಒಬ್ಬ ... “....ಬೇವಾರ್ಸಿ ಭಾಷಣ..... ಕೈಲಾಸಂ ನಾಟಕಾ ಓದಿದ್ದರೇ ಎಷ್ಟೋ ಆನಂದವಾಗುತ್ತಿತ್ತು....” ಎಂದ. ಇನ್ನೊಬ್ಬರು ಆಕಳಿಸುತ್ತಾ ವೈಷ್ಣಾನಾರಾಯಣೋ ಹರಿ.....ತಾಳೇ ಕಟ್ಟೋಕೆ ಸಾಸರ ದೈನೂರು ಕೂಲಿ ತೊಗೊಂಡೋನು ಅಧ್ಯಕ್ಷನಾಗೋದಕ್ಕೆ ನಾಚಿಕೆ ಒರ್ದಿಲ್ಲವೇನೋ .....” ಎಂದದ್ದು ಕೇಳಿ ನನ್ನದೇ ಆದ ಜಮಖಾನೆಗೂ ಕಾಯದೆ ಕಂಚಿ ಕೆತ್ತಿ ಮನೆಗೆ, ತಲೆಮರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು.

— ದಾಶರಥಿ

ಕಾಸಿಗೆ ತಕ್ಕ ಕಜ್ಜಾಯ -

ತಾಸಿಗೆ ತಕ್ಕ ಭಾಷಣ.

ಶೋಂಭೇರಿ ಕೈಪಿಡಿ

ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳು ಯಾವುದೂ ಇಲ್ಲದೆ ಕಚೇರಿಗಳಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು ಸಾಲ್ಕುಂಕೆ ಸಂಬಳಕ್ಕೆ ರುಜು ಹಾಕುತ್ತಿರುವ ಸರ್ಕಾರಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ, ತಮ್ಮ ಕಾಲವನ್ನು ಹೀಗೆ ಹೀಗೆ ವ್ಯಯಮಾಡಿರಿ, ಎಂದು ಸಲಹೆ ಕೊಡಲು ಅಮೇರಿಕಾದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಂಸ್ಥೆ ಇದೆಯಂತೆ. ಈ ಸಂಸ್ಥೆಯವರು ನಿವೃತ್ತರನ್ನು ನಿಯಮಿಸಿಕೊಂಡು, ಸುಮಾರು ೭೦೦ ವಿಧಾನಗಳನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿದು, ಅವುಗಳ ವಿವರಣೆ ಸಹಿತವಾದ, ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಬರೆಯಿಸಿ, ಆಯಾ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ರವಾನಿಸಿರುವರಂತೆ. ಅಮೇರಿಕಾದಲ್ಲಿ ಆಚರಿಸಬಹುದಾದ ಹತ್ತಾರು ಕಾಲಹರಣೋಪಾಯಗಳು ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಅಪ್ರಯೋಜಕ; ಅಧರ್ಮ; ಅಸಾಧ್ಯ ! ಆದರೂ, ೭೦೦ ರಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ೭೮ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತವೆ, ಎಂದು ಮಿತ್ರರೊಬ್ಬರು ಬರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಆಫೀಸಿನಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು ಕೆಲಸವಿಲ್ಲದೆ ಒದ್ದಾಡುವ ಪುಣ್ಯವಂತರಿಗೆ ಈ ಸಂಸ್ಥೆಯವರು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಮಹೋಪಕಾರವನ್ನೇ ಮಾಡಿದಾರೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ: ಕೈಗಡಿಯಾರದ ಮುಳ್ಳನ್ನು ಆಗಾಗ ಹಿಂದಕ್ಕೆ ತಿರುಗಿಸಿ ಮತ್ತೆ ಮುಂದಕ್ಕೆ ತಿರುಗಿಸಿ ಸರಿಪಡಿಸುವುದು, ಗುಂಡು ಸೂಜಿಗಳನ್ನು ಚುಚ್ಚಿ ತೆಗೆದು ಚುಚ್ಚಿ ತೆಗೆದು ಆಟ ಆಡಬಹುದು; ಎಣಿಸಿ ಮರೆತು ಮತ್ತೆ ಎಣಿಸಿ ಮರೆತು ಮತ್ತೆ ಎಣಿಸಬಹುದು, ಒತ್ತುವ ಕಾಗದಕ್ಕೆ ಶಾಯಿ ಕುಡಿಕೆಯನ್ನು ಮಗುಚಿ ಅದನ್ನೆಲ್ಲ ಸಂಪೂರ್ಣ ಹೀರಲು ಎಷ್ಟು ಟೈಮಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಗುರುತಿಸಿ ಬರೆದಿಟ್ಟು ಕೂಡಿ ಕಳೆದು ಗುಣಾಕಾರ ಮಾಡಬಹುದು; ಜೂಜಿನ ಕುದುರೆಗಳಿಗೆಲ್ಲ ಬೇರೆ ಹೆಸರುಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತ ಒಂದು ಪಟ್ಟಿ ಮಾಡಬಹುದು; ಸಾಲ ಯಾರು ಯಾರಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿದೆ, ಎಂಬ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ತಯಾರಿಸಿ, ಅವರೆಲ್ಲರಿಗೂ ಹೊಸ ಹೆಸರುಗಳನ್ನು ಹಚ್ಚಬಹುದು; ಸಾಲ ಯಾರು ಯಾರಿಂದ ಪಡೆಯಬಹುದೆಂಬ ಅಂದಾಜು ಬರೆದು, ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು ಎಂದು ಊಹಿಸಿ ಅವರು ಹೇಳಬಹುದಾದ ಸಬೂಬುಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಗುರುತಿಸಬಹುದು; ತಮಗೆ ಪ್ರೆನೋಷನ್ ಸಿಗಲು ಅಡ್ಡಿಯಾಗಿರುವವರ ಆಯುಸ್ಸನ್ನು ಗುಣಿಸಿ, ಅವರಿಗಿರುವ ಇರಬಹುದಾದ ಖಾಯಿಲೆಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಬರೆದಿಡುವುದು; ತಮಗೆ ಮೇಲೇರಲು ಸಹಾಯ ಮಾಡಬಹುದಾದವರ ನಂಟರ ಪಟ್ಟಿ ತಯಾರಿಸುವುದು,.....ಇತ್ಯಾದಿ ೭೮ ಉಪಯುಕ್ತ ಸಲಹೆಗಳಿವೆ, ಮಿತ್ರರ ವತ್ರದಲ್ಲಿ.

ಇವುಗಳನ್ನು ನಮಗೆ ಕೊಡುವರೆ ?

— 0 —

ಸ್ವತಂತ್ರಭಾರತದ ನವಯುವಕ ಯುವತಿಯರಲ್ಲಿ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವೂ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಪಿಸಾಸೆಯೂ ಹೆಚ್ಚುತ್ತಿದೆ. ದೇಶದ ಉನ್ನತಿಗಾಗಿ ಅವರು ತಮ್ಮ ಮೆದುಳನ್ನೆಲ್ಲ ಮುಡುಪಿಟ್ಟು, ಕೂಡಲೇ ನಮಗೆ ಇವುಗಳನ್ನು ಸಾಧಿಸಿ ಕೊಡುವರೆ ?

- (೧) ಚಳಿಗಾಲದಲ್ಲೂ ಬಿಸಿಲುಗಾಲದಲ್ಲೂ ಏಕರೀತಿಯಾಗಿ ಹಿತವೆನಿಸುವ, ಮೈಗೆ ಹಚ್ಚಿಕೊಂಡು ತಿರುಗಾಡಬಹುದಾದ, ಯಾವಜ್ಜೀವವೂ ನಿಲ್ಲುವಂತಹ, ಗಟ್ಟಿ ಬಣ್ಣವೊಂದು.
- (೨) ಮದ್ಯದಷ್ಟೇ ಉತ್ತೇಜಕವಾದ, ಮದ್ಯವಲ್ಲದ, ಸುವಾಸನೆಯ, ಹುಳಿಯಲ್ಲದ, ಅಗ್ಗದ, ಒಂದು ದ್ರಾವಕ.
- (೩) ಹೊಗೆಯಿಲ್ಲದ, ಉರಿಯಿಲ್ಲದ, ಉರಿದು ಹೋಗದ, ಸೇದು ಬತ್ತಿ.
- (೪) ಗಣಿತ ಮತ್ತು ಗಣಿತಸಂಬಂಧವಾದ ಕಠಿಣ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಇಂಜಿಕ್ಷನ್ ಮೂಲಕ ಜ್ಞಾನಕಶಕ್ತಿಯೊಳಕ್ಕೆ ಸೇರಿಸುವ ಒಂದು ವಿಧಾನ.
- (೫) ಮೇಲಣ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನೂ ಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನೂ ವಶೀಕರಿಸಿ ಚಾಕರಿಗಿಟ್ಟಿಸಿ ಕೊಳ್ಳಲು ಸಿದ್ಧಸಾಧ್ಯವಾದ ಒಂದು ಶಾಶ್ವತ ಹಲ್ಲುಕಿರಿತವನ್ನು ಶಸ್ತ್ರಕ್ರಿಯೆಯಿಂದ ಮುಖದಮೇಲೆ ನಲಿದಾಡಿಸುವಿಕೆ.
- (೬) ನೆಲದಲ್ಲಿ ನೆಟ್ಟು ನೀರು ಹುಯ್ದು ಬೆಳೆಸಬಹುದಾದ ಒಂದು ಮಹಡಿಮನೆ ಬೀಜ
- (೭) ಕರೆದಾಗ ಪರದೆಯಿಂದ ಜೀವಂತ ತಾರಾಗಣಗಳನ್ನು ಧುಮುಕಿಸಬಲ್ಲ ಒಂದು ಸಿನಿಮಾ ಚಿತ್ರ ತಯಾರಿಕಾ ವಿಧಾನ
- (೮) ಕಾವ್ಯಗಳನ್ನು ಬರೆಯುತ್ತಿರುವಾಗ, ಅದರ ಧಾಟಿ ನೀರಸವಾದ ಕೂಡಲೇ, ಕವಿಗೆ ಬಲವಾದ ಒಂದು ಸಾಕನ್ನು ಕೊಡಬಲ್ಲ ಒಂದು ಘಾಂಟನ್ ಪೆನ್ನು.
- (೯) ಸತ್ಯ ಅಹಿಂಸೆ ಇವೆರಡೂ ಯಾರಲ್ಲೂ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಖಚಿತಪಡಿಸಬಲ್ಲ ಒಂದು ಕ್ಷ-ಕಿರಣ ಯಂತ್ರ.
- (೧೦) ಹೆಗ್ಗಣಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮೂಲಮಾಡಬಲ್ಲ ಒಂದು ಮಾಯಾಬೋನು.
- (೧೧) ಕೋಮು ಜ್ವರಮಾಪಕ.

— 0 —

ಬೊಂಬಾಯಿ ಮಾರ್ಕೆಟ್ ಸುದ್ದಿ

(ಭಾಷಾಂತರ)

ಡಿಸೆಂಬರ ೨೦

ಈದಿನ ಬೊಂಬಾಯಿ ಸ್ಟಾಕ್ ಅಸಲು ಬದಲಿನ ಗಮನವೆಲ್ಲ, ಕೋಹಿನೂರು ಗಳ ನಾಯಕತ್ವದಲ್ಲಿ, ಬಟ್ಟೆ ಶಾಖೆಯ ಕಡೆ ಕೇಂದ್ರೀಕೃತವಾಯಿತು. ಕೋಹಿನೂರುಗಳು ಭದ್ರವಾಗಿ ಏಕಪ್ರಕಾರವಾಗಿ ಗೂಳಿಕೊಳ್ಳುವುದರಲ್ಲಿದ್ದ ದ್ದರಿಂದ ಕರಡಿಗಳಿಗೆ ಇಳಿಮುಖವಾಯಿತು. ತಾತಾ ಮುಂದುವರಿಕೆಗಳು ನಿಧಾನವಾಗಿ ತೆರೆದುವು; ಕೂಡಲೆ ಬಲವಾಗಿ ಮುಚ್ಚಿದುವು. ಚಿಲ್ಲರೆ ಶಾಖೆಗಳೆಲ್ಲ ನಿಶ್ಚಬ್ದವಾಗಿದ್ದುವು. ಜ್ಯಾಂಕುಗಳೊಂದೂ ಬದಲಾವಣೆಯಾಗಲಿಲ್ಲ. ಇಕ್ಕಟ್ಟಿನ ಚಲನವಲನಗಳು ಆಗಾಗ ಜರುಗಿದುವು. ಬೆಳ್ಳಿಯೂ ಚಿನ್ನವೂ ಅಲುಗಾಡದೆ ತೆಗೆದುವು. ಚುಕ್ಕೆ ಮುಂಗಡೆ ಎರಡನ್ನೂ ಯಾರೂ ಉಕ್ತಮಾಡಲಿಲ್ಲ, ಕಲ್ ಕತ್ತಾ ಉಪದೇಶದ ಮೇರೆ ಬಂಗಾಳದ ಉಕ್ಕುಗಳು ವಿಶಿಷ್ಟರೀತಿಯಿಂದ ಬಂದಾದುವು. ಆಸನ್ನವಾಗಿರುವ ಸುಣ್ಯದಿನಗಳ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ತ್ವರಿತಕಾರ್ಯಗಳ ಅಳತೆ ಮಿತಿಹೊಂದಿತು. ಅದರೂ, ಕಟ್ಟಕಡೆಯ ಶ್ರುತಿ ಅಲುಗಾಡಲಿಲ್ಲ.

ಮೊನ್ನೆ ಪಂಡಿತ ನೆಹ್ರೂ ಅವರು ನಮ್ಮೂರಿಗೆ ಬಂದಿದ್ದಾಗ, ತೋಟದಲ್ಲಿ ಟೀ ಪಾರ್ಟಿ, ಕುದುರೆ ಜೂಜು ಮೈದಾನದಲ್ಲಿ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಭಾಷಣ, ಕಾಕನಕೋಟೆ ಕಾಡಿನಲ್ಲಿ ಖೆಡ್ಡಾ ವಿಹಾರ, ಕೃಷ್ಣರಾಜಸಾಗರದಲ್ಲಿ ಭಾರಿ ಔತಣ, ಗಾಳಿಯಲ್ಲೇ ಹಾರಾಟ, ಎಲ್ಲವೂ ಆದುವಂತೆ.

ಪ್ರಕೃತಿಯ ಸೊಬಗನ್ನೂ ಪೂರ್ಣಸವಿಯುವ ರಸಜೀವಿ ಪ್ರಧಾನಮಾತ್ಮರಿಗೆ—
ಪ್ರಕೃತಿಯ ಪುಷ್ಕಳ ಪರಿಚಯ ನಮ್ಮೂರಿನಲ್ಲಿ ಆಯಿತೆನ್ನಬಹುದು.

ಹಾಸ್ಯಲ್ ಗೆಲೆಯರಿಗೆ

(ಎ. ಸೀ. ಯವರ ಕ್ಷಮೆ ಬೇಡಿ)

ಒಂದೆ ಹಾಡನು ನೀವಿದೇತಕೆ ಒರಲುತಿರ ವಿರಿ ಸುವ್ಮನೆ
ನೂರುಪದಗಳ ಬಿಟ್ಟು ಕೆರಲಿಸಿ ಇಡಿಯ ಹಾಸ್ಯಲ ಮುಳುಗಿಸಿ |

ಭಯದ ಕೆರಿದನಿ ಬರಿಯಮೆಲುಕೆದು ಬೇಸರಾಯಿತ. ನಿಲ್ಲಿಸಿ
ಮೊರೆವ ರಾಗವ ಮದದಿ ಒರಲುತ ವಾರ್ಡನನ ನೀವ್ ಕೆರಳಿಸಿ |

ಒಡೆದ ಸ್ವರಗಳ ಹಿಂದಿಪದಗಳ ತಮಿಳು ಅಲಾಪನೆಗಳ
ಕೆರಿಚಿತ್ತೋರಿಸಿ ತರಿಸಿ ಕಂಛನಿ ಧೈರ್ಯವೇತಕೆ ಬಿಡುವಿರಿ |

ಸಿಡಿಲುಸ್ವರಗಳ ಬಿಗುಕನೇರಿಸಿ ಚೀರಿ ಭರವಸೆಯೂಡಿರಿ
ತಾದಲಾವಾರಸವನೆರೆದು ಬಾಳುವಾಸೆಯ ಮರೆಸಿರಿ |

ಕೈಗೆಳೇಳಲಿ ಟಿಕ್ಕುಬೀಳಲಿ ಸೂರು ಗಡಗಡ ಎನ್ನಲಿ
ನಲಿದು ಕೂಗುತ ಕುಣೆದು ನಗಿಸುತ ಗಾನಭೈರವ ಮೆರೆಯಲಿ |

ಒಂದೆ ರಾಗವನೆಳೆದು ಎಳೆದು ಮನವ ಕೆಡಿಸ ವಿರೇತಕೆ
ಎಲ್ಲ ಸಿನಿಮಗಳೆಲ್ಲ ಪದಗಳ ಒರಲಿ ತಾಂಡವವಾಡಿರಿ |

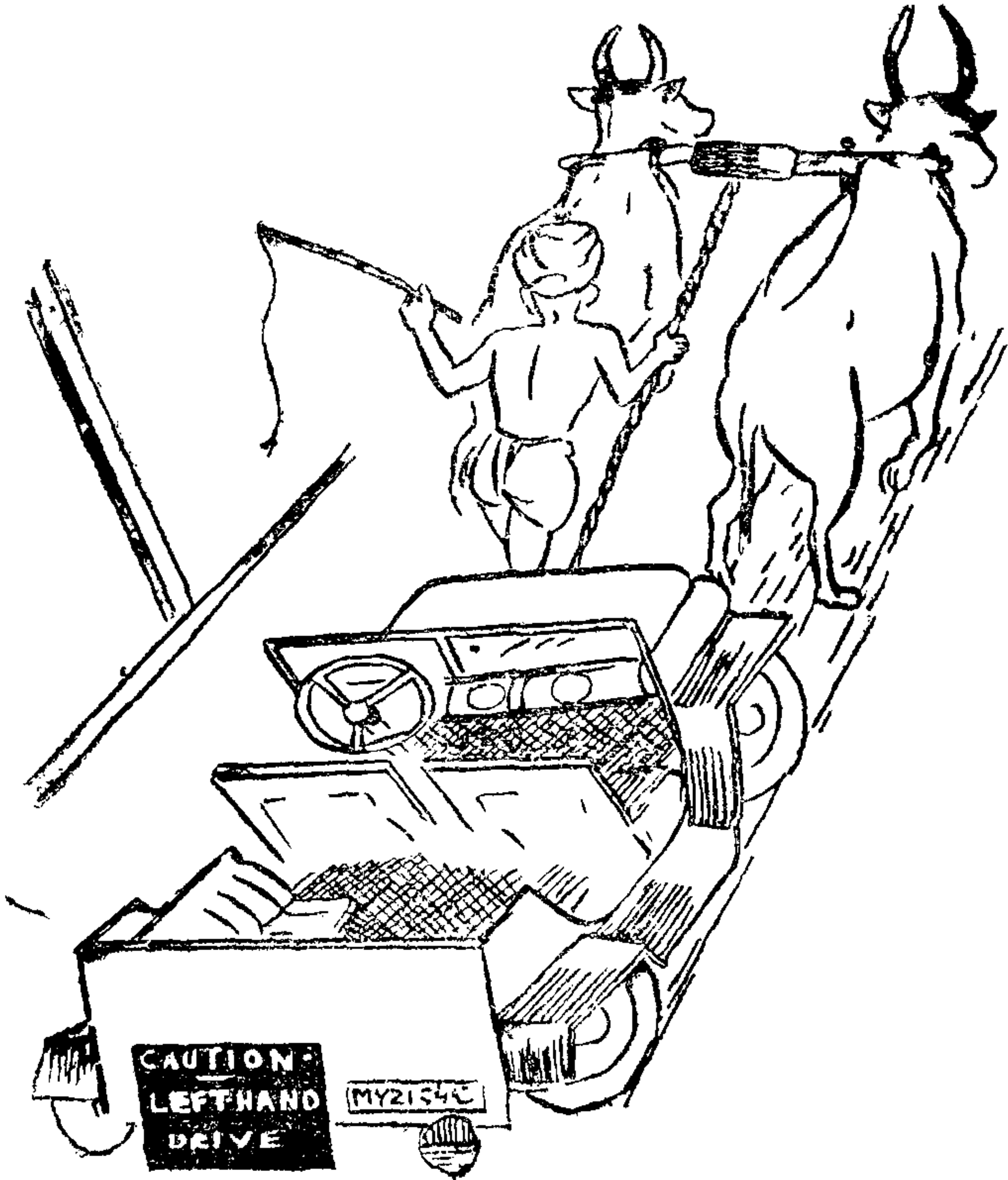
— ಎ. ಎಸ್. ರಾವ ಕೃಷ್ಣ

ನೆಹ್ರೂ ಅವರು ಯಾರು? ರಾಯರೆ?

ಪಂಡಿತ ನೆಹ್ರೂ ನನ್ನೊಗೆ ಬಂದಿದ್ದಾಗ— ಆ ಕುದುರೆಜೂಜು ಮೈದಾನದಲ್ಲಿ ಅದೇನು ಜನ ಸೇರಿದ್ದರು ಅಂತೀರಿ? ಹೋದವರ್ಷ ಆ ಸೀಸರ್ಸ್ ಕ್ವೀನು ಐದು ರೂಪಾಯಿಗೆ ಆರು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಕೊಡ್ತಲ್ಲಾ ಆಗಲೂ ಇಷ್ಟು ಜನ ಸೇರಿತ್ತಿಲ್ಲ ನೋಡಿ! ಊರೂರಿಂದ ಬಂದೋರೆಲ್ಲಾ ಬಟಾಣಿ ಕಡಲೇಕಾಯಿ ಮೆಲ್ಲ ತ್ತಾ ಅಲ್ಲೇ ಸೇರಿದ್ದರು, ಸೂರ್ಯ ಇನ್ನೂ ಕಣ್ಣು ಬಿಡೋಕೆ ಮೊದಲೇ

ಈ ಜನಜಾತ್ರೇಗೆ ಹೋಗಿ ನಿಂತೆ ಸುಮಾರು ಒಂದು ಅರ್ಧಮೈಲಿ ಆಚೇಕ ಎತ್ತರದಲ್ಲಿ ಪಂಡಿತರು ಸ್ವಯಂ ಭಾಷಣ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ದಿವ್ಯವಾದ ಭಾಷಣ. ಹತ್ತಾರು ಯಂತ್ರಗಳು ಹತ್ತಾರು ದ್ವನಿಯಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ನಮಗೆ ಕೂಗಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದವು. ಎಲ್ಲವೂ ಒಟ್ಟಿಗೆ— ಒಂದೂ ಕೇಳಿಸದ ಹಾಗೆ.

ನನ್ನ ಪಕ್ಕದಲ್ಲೇ ಒಬ್ಬ ಕಿರಿಯೂರು ತಾಲ್ಲೂಕು ದೊಡ್ಡಳ್ಳಿಯವ ಭಾಷಣ ಎಲ್ಲಾ ಕೇಳಿದಮೇಲೆ ನನ್ನ ಕೇಳಿದ — “ ಪಂಡಿತ ನೆಹ್ರೂ ಅವರು ಯಾರು, ರಾಯರೆ ?”-

ದುಃಖಸೇತು

“ ಹತ್ತಿರದಲ್ಲೆಲ್ಲಾದ್ದು ಹಗ್ಗದ ಅಂಗಡಿ ಇದೆಯೇ ? ”

“ ಯಾಕೆ ಸೇತೂರಾಯರೆ, ಈ ಅನಾವಾಸ್ಯೆ ದಿನ ಹಗ್ಗದಂಗಡಿ ಹುಡು ಕೊಂಡು ಹೊರಟದ್ದೀರಿ- ಯಾವಂಗಡಿ ತೆಗೆದಿರುತ್ತೀ ಇವತ್ತು - - ”

“ ಉದ್ದವಾದ ಬಲವಾದ ಹಗ್ಗ ಕೊಂಡು ಉರಲು ಹಾಕೊಂಡು ಇಹಲೋಕದ ಚಿಂತೆ ಬಿಟ್ಟು ಪರಲೋಕದ ಸಾಧನೇಲಿ ಜಯಪ್ರದನಾಗೋದಕ್ಕೆ ಹನುಮಂತ ರಾಯರೆ - - ಇನ್ನು ನಾನಿದ್ದರೆಷ್ಟು ಹೋದರೆಷ್ಟು - - -? ”

“ ಅರರರೆ - - - ತಾಳಿ - ತಾಳ್ಮೆ ತೊಕೊಳ್ಳಿ - - ”

“ ತಾಳ್ಮೆ ಎಲ್ಲಿಂದ ತರ್ಲಿ ತಾಳಿ ಕಟ್ಟಿಸಿಕೊಂಡೋಳು ಬೇತಾಳದ ಹಾಗೆ ಬೆನ್ನುಹತ್ತಿದರೆ - - ”

“ ಸಂಸಾರಾಂದಮೇಲೆ ಇದ್ದೇ ಇರುತ್ತೀ. ಗೃಹಿಣಿ ಗೃಹನುಭತೆ ಅಂತ ಬಾಯಿ ಮುಚ್ಚೊಂಡಿರೋ ಕಾಲವಲ್ಲವಲ್ಲ ಇದು ಗೊತ್ತೇ ಇದೆ - ಹ್ಯಾಗೂ ಆರಿದ್ದೊ ಹಳ ಸಿದ್ಧೋ ಇರೋವರೆಗೂ ರಾಮಕೃಷ್ಣಾಂತ ಕಾಲಾಹಾಕೋದು ಬಿಟ್ಟು ಈ ಪಿಶಾಚಿ ಜನ್ಮಾ ಬರೋಕೆಲಸ ಯಾಕೆ ಮಾಡ್ತಿರ್ತೀ - - ”

“ - - - ಬರೀ ಅಂಥಾ ಚಿಲೈ ಸಂಸಾರತಾಪತ್ರೆಯಕ್ಕೆ ಜಗ್ಗೋ ಘಟ ಅಲ್ಲಾ ಅನ್ನೋದು ತಿಳಿದಿದ್ದೂ ಹೀಗೆ ಮಾಡ್ತಿರಲ್ಲಾ - ನಾನೇನು ಅಂಥ ಬೆವ್ವೆ ರಾವ್‌ಜಿ - ನಂದೇನೂ ಇಲ್ಲ - ಎಲ್ಲಾ ತಂದೆ ಅಂತ ಎಗರಲ್ಲಾಡಿದಳು - - ”

“ - - ನೀವೇನು ಅವರೇನು, ಅರ್ಥಾಂಗಿ ಅಂದಮೇಲೆ ನೀವೇ-ಅವರು ಅವರೇ-ನೀವು ಅಂಥಾದ್ದರಲ್ಲಿ ಎಗರಲ್ಲಾಡಿದರೇನಂತೆ ಬಿಡಿ - - ”

“ ನಾನೇ-ಅವಳು ಅವಳೇ-ನಾನು ಅಂತ ಅಂದಿದ್ದರೆ ತಾಪತ್ರೆಯವೆಲ್ಲಿ ಬಂತು - ಅವಳು-ಅವಳೇ ನಾನೂ ಅವಳೇ ಅಂತಂದ್ರೆ ಸಂಕಟವಾಗೊಲ್ಲವೆ ಹೇಳಿ ”

“ ನೀವೂ ಅವಳೇಂತಂದ್ರೆ ? - - ”

“ ಎಂದ್ರೆ - ನಂದೇನೂ ಇಲ್ಲ ಎಲ್ಲಾ ಅವಳೇ ಅಂತೆ - ಅವಳಿಂದಲೇ ನಾನಂತೆ - - - ”

“ - - ತಡಕೊಳ್ಳಿ - ಇನ್ನು ಹೊಸಪರಿ - - ಆತುರಪಟ್ಟು ಹಗ್ಗ ಹುಡು ಕೋಪೆ ? - - ”

“ ಹೊಸಪರಿಯೇನು ಬಂತು - ಮುಖ್ಯ ನನ್ನ ಗ್ರಹಚಾರ ಮದುವೆಯಾ
ದಂದಿನಿಂದ ಕೆಲಸ ಸಿಗದೇ ಇರೋದು - - ”

“ ಅದು ನಿಮ್ಮ ತಪ್ಪೆ ? - - ”

“ ನನ್ನ ತಪ್ಪೆ ? ನೀವೇ ಹೇಳಿ ಆ ಪರಿಷ್ಕಾಸ ಅವಳಿಗಿರಬೇಡವೆ - ಎಲಾ
ಇವರು ಎಷ್ಟೇ ಆಗಲಿ ನನ್ನ ಯಜಮಾನ್ರು - ನಾನು ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದರೇನು ಅವರು
ಮಾಡಿದರೇನು - ಮದುವೇಂತ ಆದಮೇಲೆ ಹ್ಯಾಗೋ ರಥ ಎಳೆದರಾಯಿತು
ಅನ್ನೋ ಪುರುಷೋಕ್ತಿಯೇ ಇಲ್ಲ - ನಾನು ಮೇಷ್ಟ್ರು ಇವರು ಬೇವರ್ದಿ - ನಂದೇ
ದಿಟ - ನನ್ನ ದೆಸೆಯಿಂದಲೇ ದೇವರ ಮುಂದೆ ದೀಪ - ಆ ದೀಪ ತಾನು ಹಚ್ಚು
ಬಾರದು ಗಂಡ ಹಚ್ಚಬೇಕೊನ್ನೋ ಅಹಂ ಅತ್ತು ಬೆಳೆದು ನನ್ನ ತಾತ್ಪಾರದಿಂದ
ನೋಡೋದಕ್ಕೆ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದ ಮೇಲೆ - ಹಗ್ಗ ಹುಡುಕದೆ ಏನು ಮಾಡಲಿ ? - - ”

“ ಬುದ್ಧಿ ಹೇಳಬೇಕು ದಾರಿಗೆ ತರಬೇಕು - - ”

“ - - ಅಯ್ಯೋ ಬುದ್ಧಿ ಹೇಳೋಕ್ಕೋಗಿ - ಆ ಚಾಣಾಕ್ಷ ಮುಂದೆ -
ನಾನೇನಿ ಮಾತಾಡ್ಲಿ - ಹೊಡೆದರೆ ಎರಡು ಏಟು ತಿಂದೇನು ಅವಳ ಆ ಆಕ್ಷೇಪಣೆ
ಮಾತು ಸಹಿಸಲಾರೆ - ಹನುಮಂತರಾಯರೆ ನಿಜ ಹೇಳಿದರೂ ಹೂಗುಟ್ಟೀರಿ ಸುಳ್ಳು
ಹೇಳಿದರೂ ತಲೆ ಹಾಕ್ತೀರಾ - ನಮ್ಮ ಮದುವೆಗೆ ಮುಂಚಿನಿಂದ ನಮ್ಮ ಹಿತ
ಚಿಂತಕರೆಂದು ನಿಮ್ಮಿಂದ ಹೇಳಿಬಿದ್ದೇನೆ ಒಡಲುರೀನ ನಿಮ್ಮತ್ತ, ಆರೋ
ನೀರಿದ್ದರೆ ಎರಚಿಬಿಡಿ - ಇಲ್ಲವೆ ಹಗ್ಗದಂಗಡಿ ತೋರ್ದಿಬಿಡಿ - ನಿಶ್ಚಿಂತೆಯಾಗಿ
ಈ ನರಕದಿಂದ ಪಾರಾಗ್ತೀನಿ - - ಪರಾಂಬರಿಸಿ - - ತಾಳಿಕಟ್ಟಿ ಮನೆಗೆ ಕರ್ಕೊಂಡು
ಬಂದಾಗಲೇ ಒಂದು ಕರಾರು ಹಾಕಿದಳು ಆ ಕರಪಿ. ಪ್ರೇಮಾನೋದ ಕುರುಡು
ಅಂತೆ ಇಬ್ಬರೂ ಕನ್ನಡಕ ಹಾಕಬೇಕು. ನಾನು ಕೆಲಸ ಬಿಡೋಲ್ಲ ನೀವು ಮನೆ
ನೋಡೋಳ್ಳಿ ನಾನು ದುಡಿದು ಹಾಕ್ತೇನೆ ನಿಮಗೆ ಕೆಲಸ ಸಿಗೋವರೆಗೂ - ಅಂತ
ಪ್ರೀತಿಯ ಸೋಗುಹಾಕಿ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದ್ದು ಕಡೆಕಡೆಗೆ ಬುಡಕ್ಕೆ ತಂದುಬಿಟ್ಟು - - ”

“ ಅಂದರೆ ! - - - ”

“ ನಂದೇನೂ ಇಲ್ಲ ಶೂನ್ಯವಂತೆ - ವರದಕ್ಷಿಣೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರಿಂದಲೇ ನಾನು
ಗ್ರಂಥ ಬರೆದು ಪ್ರಕಟಿಸಿದ್ದರ ಸಾಲ ತೀರಿತಂತೆ - ಅವಳಪ್ಪ ಕೊಟ್ಟ ವಾಚೇನಂತೆ
ನನಗೆ ಗತಿಸುತ್ತಿರುವ ಕಾಲು ತೋರಿಸ್ತಾ ಇರೋದು. ಅವರಪ್ಪ ಸುಪ್ಪತ್ತಿಗೆ
ಕೊಟ್ಟೆಲ್ಲದಿದ್ದಲ್ಲಿ ನಾನು ಚಾಪೆ ಮೇಲೆ ಗೊರಕೆ ಹೊಡೆಯುತ್ತಿದ್ದೆನಂತೆ. ಯಾವ
ಗುಡಿ ಆದರೆ ಇವಳಿಗೇನಂತೆ ಕಾಲು ಚಾಚಿದ್ದು ಲೆಕ್ಕ. ತರೋ ರೇಷ ಉಡೋ

ಬಟ್ಟೆ, ಅವಳೇ ತಿಂಗಳ ಸಂಬಳದಿಂದ ಕೊಡುತ್ತಿರುವಳಂತೆ - ಇರಬಹುದು ಹನು ಮುಂತರಾವ್ ಅದನ್ನೇಕೆ ದಿನವಹೀ ಏಕಾಕ್ಷಿ ಹಾಗೆ ಕುಕ್ಕಬೇಕು, ಮದುವೆ ಸೂಟು ಹಾಕೊಂಡ್ರೆ ತಮ್ಮಪ್ಪ ಕೊಟ್ಟದಾದಮಾತ್ರಕ್ಕೆ ದುರುಗಟ್ಟಿಕೊಂಡೇಕೆ ನೋಡಬೇಕು? ಹೊತ್ಯೊಳ್ಳೋ ಮಡಿ ಉಟ್ಟೊಳ್ಳೋ ಮಡಿ ಉಟದ ತಟ್ಟೆ ಒಂದೊಂದನ್ನೂ ಅದರದರ ಉಪಯೋಗ ಬಂದಾಗ ಉಪಯೋಗಿಸುವುದು ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲವೆ? ಅದನ್ನೇನು ಇವಳು ತನ್ನಪ್ಪನೇ ಕೊಟ್ಟದ್ದೆಂದು ಹೇಳಿ ಹೀಯಾಳಿಸುವುದು? ಇದು ಗಾಯಕ್ಕೆ ಉಪ್ಪು ಸುರಿಯುವ ತಂತ್ರವಲ್ಲವೆ? ಸೈಕಲ್ ಹತ್ತೋ ಹಾಗಿಲ್ಲ ಹಾಗಾಗಿದೆ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ. ಸ್ಕೂಲಿಗೆ ಹೊರಡೋಕೆ ಮುಂಚೆ ನನ್ನ ನೋಡಿ ಸೈಕಲ್ ಬಿಲ್ಲು ಹೊಡೆದು ನಸುನಕ್ಕಿ ಯಾಕೆ ಹೋಗಬೇಕು. ಆ ಸೈಕಲ್ಲು ಅವಳಪ್ಪ ಅವಳನ್ನು ಒಪ್ಪಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾದರೆ ಹೀಗೆ ಟ್ರಂ ಎನ್ನಿಸಿ ಹೊಟ್ಟೆಯುರಿಸಬೇಕೆ? - ನೀವೇ ಹೇಳಿ ರಾವ್ ಜಿ - ಹಗ್ಗದಂಗಡಿ ಹುಡುಕೋದ ರಲ್ಲಿ ಏನು ತಪ್ಪಿದೆಂತ - - - ”

“ - - ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಹದಕ್ಕೆ ತರೋದು ಬಿಟ್ಟು ಹಗ್ಗ ಯಾಕ್ರಿ ಹುಡುಕಬೇಕು ಹೇಡಿಗಳ ಹಾಗೆ - - - ? ”

“ ಹದ್ದುಮೀರಿದ ಮೇಲೆ ಹಗ್ಗ ಹುಡುಕೋದೇ ಹಾದೀಂತ ನನಗೆ ವೇದ್ಯವಾಗಿದೆ ಹನುಮಂತರಾಯರೇ - ಇದ್ದು ಸತ್ತವನಂತೆ ಜೀವಿಸೋಕೆಂತ ಸತ್ತು ಬದುಕೋದು ವಿವೇಕಿಯ ಮಾರ್ಗವೆಂದು ಶನಿಧರ್ಮ ಶಾಸ್ತ್ರದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿಲ್ಲವೆ? - ಇನ್ನು ಈ ಪರಾಧೀನತೆಯಲ್ಲಿ ಪರದಾಡಲಾರೆ - - - ಹೋಗಿಬಿಡ್ತೇನೆ - - ಹಾದಿಬಿಡಿ - ತಡೆಯಬೇಡಿ - - ”

“ ಇಷ್ಟು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಇತ್ಯರ್ಥಕ್ಕೆ ಬಂದಮೇಲೆ ಹೇಗೆ ನಿಮ್ಮನ್ನು ತಡೆಯೋದು - ಅಕೋ ಆ ಕಸಾಯಿ ಅಂಗಡಿ ಪಕ್ಕದ ಸಂದಿಯಲ್ಲಿನ ಎರಡನೇ ಅಂಗಡೀಲಿ ಬಲವಾದ ಹಗ್ಗಗಳಿವೆ ಬಿಲೆ ಕೇಳಿಕೊಂಡೇ ಬಡಿ - - ಅದದ್ದಾಗಲಿ ಗೋತಾಯ ಶತಾಯ - - ”

“ ನೀವೂ ಹಾಗೇ ಹೇಳಿಬಿಟ್ಟಿರಾ - - ನಮ್ಮನೆ ಆಕೇನೂ ಹಾಗೇ ಹೇಳಿದಳು - ಗೋತಾಯ ಜಾತಾಯ ಕೊಂಡೇ ಬಿಡ್ತೇನೆ ಹಗ್ಗಾನ - - - ಹೇಳಿಬಿಡಿ ಹಾಗೇ ನಮ್ಮನೇಲೂವೆ - ಹಗ್ಗದಂಗಡೀಗೆ ಹೋದರೂಂತ - - - ಹಗ್ಗ ತಂದಕೊಡ್ಲೇ ಒಗೆದಬಟ್ಟೆ ಒಣಗ್ಬಾಕ್ತಾರಂತೇಂತ - ಹೇಳಿಬಿಡಿ ಸಿಡಿಮಿಡಿಗುಟ್ಟು ಬಾರದಂತೆ ಬರೋದು ತಡವಾದರೇಂತ ತಿಳಿಸೇಬಿಡಿ — — — ”

— ದಾಶರಥಿ ದೀಕ್ಷಿತ